

Erdészeti és Faipari Híradó

XXXII. évfolyam 1–2. szám
2023. szeptember–december

Az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének Lapja

STIHL

A tartalomból:

Egyeztető ülés az Agrárminisztériumban

Az EFDSZ szakmai továbbképzése

Sportnapok Győrben

A SoE és az OEE ünnepi konferenciája

Sopronban

Bozsó Zoltán

Strübel Bence

STIHL fakitermelő- verseny és Timbersports® bajnokság

Juhasz István

Jamie Head

A csapatverseny dobogósai

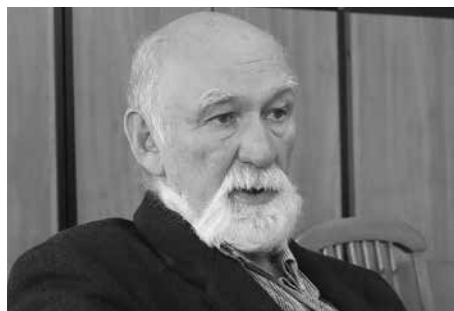

A Stihl Timbersports® egyéni világbajnokság érmesei

A Stihl Timbersports® világbajnokság győztesei a pezsgőfürdőben

Feladat, munka lesz ebben az évben is

Ebben az ünnepek előtti-közbeni zárvarban kellene most bölcs gondolatokat leírni, számvetést készíteni és jövőt latolgatni szakszervezeti mozgalmunk és szakmánk esélyeit illetően.

No, erre nem fogok vállalkozni! Annyira nem érzem magam erre „félkentek”!

Az elől azonban nem térhetek ki, hogy a teljesség igénye nélkül felelevenítsek néhány eseményt, melyek fontosak voltak, megköszönve, jövőbe mutató gondolatokat ébresztettek bennem.

Egy gyors felsorolás, talán fontossági sorrendben is: A partneri kapcsolatok. Kivel, kikkel? Elsősorban a hasonló cipőben járó civil szervezetekkel itthon és a nemzetközi vizeken. Nagy kérdés, tudunk-e közös célokért együtt cselekedni? Ki kell emelni azonban a portfólió vezetésével való, ha nem is „interaktív”, de rendezett viszonyokat. Hogy erre miért van szükség? Én úgy gondolom, hogy vannak olyan dolgok, amelyek a mi megfogalmazásunkban kissé más színben jelennek meg a szakmai vezetés előtt. Biztos vagyok abban, hogy az erdészeti vállalatok vezetői szándékaik szerint mindent megtesznek cégük, az ott dolgozók helyzetének biztosítása, javítása érdekében.

A mi információink azonban kissé vegyesek, nem kétségszorosra vonva a fentieket. Csak néhány példa: a béren felüli jutalmak kifizetése, köszönhetően a tavalyi-idei tűzifa vészhelyzet embert próbáló küzdelmeinek, végül jól záródott. Természetesen nem mindenhol azonos szinten, függően a vállalat lehetőségeitől. Aztán itt volt az egész évre rátelepülő bizonytalanság, maradunk így vagy „modellt” váltunk? Ez még nem múlt el, megjegyzem.

Az élet persze ment a maga útján, sikeres sportnapot szervezett a Kisalföldi Erdőgazdaság. A létszám nem volt olyan magas, mint az öt évvel ezelőtti. Néhány cég erősen korlátozta a résztvevők létszámát.

Nem tudunk előbbre lépni a Kollektív Szerződések megújítása terén, melyek alapja az ágazati szerződés megkötése lenne. Döntsük el végre, ki legyen ennek a felelős gazdája a munkaadói oldalon!

Belső átalakulásunk, a törvényeknek megfelelően, kissé lassan, de zajlik, Hja, a Cégbíró nagy úr!

Volt egy másik rendezvényünk is, a „Kerekasztal”. A résztvevők, meghívott szervezetek, tisztségviselőink, hallottak egy kitűnő előadást az erdőgazdálkodás új útjairól, az örökterdő kezelés fejlődéséről. Komoly vita is kialakult a lehetőségekről. (lásd cikkünket)

A tanácskozáson azonban sok minden egyéb is szóba került, szinte minden, ami érdekvédelmi szervezetünknek és a konföderációknak, az ÉSZT-nek a helyzetéről, lehetőségeiről, sőt jövőjéről szólt.

Tények: a tagság, a szervezethez csökken, az ifjúság nem lép be, tisztségviselő sem akar már lenni senki sem, DE! A kívülállók elégedetlenek az elért eredményekkel. Hát, igen, kívülről könnyű bekiabálni! Pedig a jövő építése, a társadalmi béke csak kontroll alatt működhet. Ha nem ebben a formában, akkor kezdjük el átgondolni, hogy lehetne jobb, mindenki számára értelmes? Felvetődött, mi lenne, ha a „társutasok” ún. képviselési díjat fizetnének a helyi érdekvédelmi szervezeteknek? Érdekes gondolat, hiszen a törvény szerint a Kollektív Szerződés mindenkiére vonatkozik, akár szakszervezeti tag, akár nem. Egy dologban nem hiszek. Ha az egyre gyengülő, esetleg már működésképtelenné váló szervezetek egyesülnének, az megoldást hozna. Ettől nem lesz nagyobb a taglétszám. Legfeljebb olcsóbb lesz az „üzemelés”. A tisztségviselők azonban továbbra is be vannak „szorulva” a munkahelyi struktúrába, ami egyben egzisztenciális veszélyeket is hordozhat számukra. Májusban az EFDSZ-nél is teljes körű választás lesz, ez egyben megmérettetés is lesz az eddigi munkára!

Mit hoz a jövő? Egy biztos, feladat lesz, munka is biztosan, mert valakinek vigyázni kell a magyar erdőkre, gazdálkodni kell velük és fenntartani utódaink számára. Ehhez lehet, hogy nagyobb társadalmi elismertség, és mivel a társadalom és a politika oda-vissza alapon működik, mindkettő támogatására szükségünk van. Már ennyi is elég lenne a most következő évre...

dp

Tartalom

Egyeztető ülés az Agrárminisztériumban... 2

Az EFDSZ szakmai továbbképzése... 3

Újra itt vannak, újra itt vannak a nagy csapatok!... 7
Beszélgetés dr. Orbán Tibor vezérigazgatóval... 7

Helyszíni jelentésünk a versenyekről 8

A STIHL 2023. évi három döntője... 10

A sportnapok eredményei... 12

A SoE és az OEE ünnepi konferenciája Sopronban... 13

Az erdőgazdálkodás átalakulása 1989–1995 között... 17

„Nem volt más választásunk” – Dudás Péter, az EFDSZ tiszteletbeli elnöke... 21

Az Alföldi Erdőkért Egyesület kutatói napja Lakiteleken... 24

Az erdő számára mindegy, ki a tulajdonos – Beszélgetés Mocz András MEGOSZ-elnökkel... 26

Erdélyi szakszervezetisek Sopronban... 27

Krónika – hírek... 28

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ • XXXI. évfolyam 1. szám • *Kiadja* az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete • 1146 Budapest, Thököly út 58–60. • Tel.: 331-4369 • E-mail: 2016efdsz@gmail.com • *Szerkesztőbizottság:* Dr. Halmágyi János elnök, Dudás Péter tiszteletbeli elnök, Nagy László munkatárs, Zétényi Zoltán főszerkesztő • Szentandrás Erzsébet korrektor • *Cimlapon:* Bozsó Zoltán • *Fotó:* Gribek Timea • *Nyomda:* Inform Kiadó és Nyomda Kft. • Budapest, Angol u. 34. • Felelős vezető: Bolyki Etus ügyvezető igazgató • A lap negyedévenként jelenik meg • Hírlapárusi forgalomba nem kerül • Terjeszti az EFDSZ

Egyeztető ülés az Agrárminisztériumban

Emlékeztető

Készült: Budapest, 2023. december 5.
Helyszín: Agrárminisztérium, Budapest

Jelen vannak:

Szentpétery Sándor – erdészeti, fejlesztés-
politikai és innovációs főosztályvezető
Nagy Bálint – erdőgazdálkodási főosztály-
vezető

Hujber Tibor – MÉDOSZ-elnök
Papp Timea – a MÉDOSZ HOTEL
vezetője

Dr. Kállay Piroska – jogi referens

Górász László – EFDSZ-alelnök

Iványi László – EFDSZ-alelnök

Benei Béla – EFDSZ-alelnök

Dr. Szabóné dr. Tamás Mária – EFDSZ
elnökségi tag

Szentpétery Sándor üdvözölte a résztvevőket.

Górász László a vendégek nevében megköszönte a lehetőséget és a megkülönböztetést témakörökét röviden összefoglalta.

Szentpétery Sándor az államtitkárságon a nonprofitá váló átalakulással kapcsolatban megjegyezte, hogy az elmúlt időszakban jelentkező új kihívások következtében nincs előtérben az átalakulás kidolgozása. A vizsgálat, amely ezt jogi, gazdasági és szakmai szempontokat figyelembe véve elemzi, folytatódik, de jelenleg nem élvez prioritást, vannak fontosabb feladatok a vezetés és a társaságok életében is.

A társaságok működésével kapcsolatosan elmondta, hogy komoly próbatételt jelentett a hatósági tűzifa program lebonyolítása, amit az Agrárminisztérium meglátása szerint az összes társaság a legjobb tudása szerint, megfelelő színvonalon bonyolított le. A 2022. szeptember és 2023. augusztus közötti program lezárult, 2023 őszén pedig nem újították fel a feltételek változása miatt. A szociális tűzifa program azonban az előző évek gyakorlatának megfelelően folytatódik. A tűzifa iránt az idei évben az igény jelentősen visszaesett. Az állami erdőgazdaságok rendelkeznek az igények kielégítéséhez megfelelő mennyiséggel, de ez már területenként eltérő piaci áron kerül értékesítésre. A kiszolgálás folyamatos.

Nagy Bálint az állami erdőgazdaságoknál tapasztalt bérfejlesztéssel kapcsolatban három évet érintő kitekintést adott, összefoglalva a kifizetési lehetőségek megvalósításának feltételeit. Röviden elemezte a 2022. év üzleti tervben szereplő tulajdonosi lehetőségeket és a tényleges fejlesztési mértékeket. Leszögezte, hogy a tervben szereplő 8 százalék után több alaklommal került sor év közben emelésekre, amelyek, a társaságok helyzetét is mérlegelve, magasabb növeledést tettek lehetővé. A 2022. évi rekord eredmény elérése lehetőséget teremtett a kifizetésekre.

2023-as évben a korrekciós tényezők bázismódosítása után 10 százalék bértömeg-felhasználásra adott lehetőséget az üzleti terv. Ezt a társaságok eltérő időpontokban és mértékben hajtották végre. A korrekciók közül a minimálbért és a garantált bérminimumot, valamint a lődíjváltozásokat emelte ki, illetve a többlet feladatok miatti létszámnövelések többlet bérigényét. Az inflációs helyzet miatt egyéni kérések alapján évközben további 7 százalékos növelésre kaptak lehetőséget azok a társaságok, amelyek a kitűzött eredmény teljesítése mellett ezzel élni akartak. A 2024. évre a tervezési utasítás a napokban fog kimenni, amely a korrekciók után 10 százalékos bértömegfejlesztést tartalmaz majd. Ezzel az elmúlt három évben azon társaságoknál, ahol az eredmény ezt lehetővé tette, sikerült a magas infláció okozta reálbér-csökkenést teljes mértékben ellensúlyozni.

Górász László kérdése: Vannak olyan társaságok, ahol az eredmény nem tette lehetővé az előbbieken említett bérfejlesztést. Az ő esetükben milyen megoldásra nyílik lehetőség?

Szentpétery Sándor válaszában megfogalmazta, hogy alapvetően részben a hibás menedzsment döntések, illetve a nehezebb gazdálkodási körülmények miatt ezen társaságoknál nincs lehetőség az inflációkövető béremelésre. A szakigazgatásban dolgozók bérfejlesztéséről szólva elmondta, hogy az 2023-ban végrehajtott 10 százalékos létszámcsökkenés következtében elsősorban a be nem töltött álláshelyek megszüntetésével szabadult fel bértömeg, amit a maradó kollégák bérnövelésére lehetett fordítani. Az NFA-nál és a felügyelőségeknél a létszámleépítés nem jelentett nagy véráldozatot.

Iványi László kérdése: 2023-ban likviditási okból elmaradt bérkifizetések lesz-e lehetőség 2024-ben?

Nagy Bálint válaszában összefoglalta, hogy opcionális lehetőségként szerepel az

előző évben ki nem használt bértömeg-fejlesztés végrehajtása, de csak abban az esetben, ha a társaság eredménye erre lehetőséget ad.

Szentpétery Sándor a következő évi többlet lehetőségeket említve röviden vázolta, hogy az erdőtámogatások növekedni fognak. A NATURA-2000 gazdálkodásra 500 ezer EUR/év áll majd rendelkezésre. A többletforrások javítják a működés feltételeit. Megjegyezte, hogy ez a vezérigazgatói értekezleten is téma volt, és hogy növekedést jelent majd az előző évhez viszonyítva.

Benei Béla az illetményfa adómentes juttatás körüli ellentmondás feloldását jelezte.

Górász László elmondta, hogy egy korábbi szakmai értekezleten az a javaslat merült fel, hogy kérelemmel kellene fordulni az adóügyi államtitkárhoz, a jelenlegi adó jogszabály módosítása ügyében. Ehhez jelezte, hogy kérjük az államtitkárság támogatását.

Szentpétery Sándor válaszában rögzítette, hogy ebben a kérdésben megfogalmazott kérelmet támogatja a szaktárca.

Górász László a Kisalföldi Erdőgazdaság által rendezett 2023. évi sportnapok megszervezésével kapcsolatban köszönetét fejezte ki az államtitkárságnak, egyben jelezve, hogy a korábbi években tett támogatói segítséget szeretné megkérni a 2024. évi szervezéshez is.

Szentpétery Sándor támogatásról biztosította a szervezésben részt vevő EFDSZ-t. A javaslata alapján határidőnek pedig 2024. február közepét, a FEHOVA időpontját tette reális célnak, addig jelezte a szakszervezet a szervezői munka eredményét és a jelölt társaságokat.

A továbbiakban felmerült még:

1. Az erdész és vadász szakszemélyzet szolgálati gépjárművel való ellátásának növelése. Ezt az államtitkárság támogatja, és jelezte, hogy néhány társaság már megkezdte a beszerzéseket, bár jelentősen nehezíti a megvalósítást, hogy a SUZUKI Jimmy beszerzése kérdésessé vált, a többi terepjárónak pedig rendkívül megemelkedett az ára. Azt is megtudtuk, hogy a kerületvezető erdészek területeit össze fogják hasonlítani.

2. A lődíjak kifizetési rendje idén megváltozott, bér jellegű juttatássá vált.

A beszélgetés végén Szentpétery Sándor megköszönte a részvételt és bezárta az ülést.

Az EFDSZ szakmai továbbképzése

2023. november 16–17-én tartotta az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete az idei szakmai továbbképzését kerékasztal beszélgetés keretében.

Az alkalomra a Thököly úti székházban került sor több meghívott vendég előadó részvételével.

Az előadók körében köszönthettük dr. Huiber Tibort, a MÉDOSZ elnökét, dr. Csépanyi Pétert, a Pilisi Parkerdő Zrt. vezérigazgató-helyettesét, Tóth Jánost, a FAGOSZ főtitkárát, valamint Szalay Károlyt, a Nemzeti Agrár Kamara képviselőjét. Az Országos Erdészeti Egyesület, a MEGOSZ és az AM Erdőkért és Földügyekért Felelős Államtitkársága nem képviseltette magát.

A rendezvény moderátora Dudás Péter tiszteletbeli elnök és Grédics Szilárd erdőgazdálkodási ellenőr volt.

Górász László alelnök köszöntötte a megjelenteket, bemutatta a vendégeket, közöttük Csépanyi Pétert, aki a természetközeli erdőgazdálkodásról tart előadást, majd összefoglalta az idei év eseményeit.

Az alelnök elmondta, hogy a kerékasztal beszélgetés témája a fenntartható erdőgazdálkodás gyakorlati megvalósítása, és az, hogy ez jelent-e változást az erdészeti munkaerőpiacon, valamint befolyásolja-e a jövedelmi viszonyokat. Ehhez a témához az előadás után várják a hallgatóság hozzászólását.

Az öt elnökségi ülésen kívül élénken folyt a külföldi társszervezetekkel a kapcsolatépítés. Az EFDSZ képviselői részt vettek többek között egy törökországi látogatáson, a horvát szakszervezet által rendezett sportnapokon, a Kovászna megyei szakszervezeti találkozón, a romániai társszervezet által rendezett sportnapokon. Az alelnök elmondta, hogy jövőre tervezik megtartani az idén elmaradt hat nemzet részvételével a szakszervezeti találkozót.

Sajnálattal jegyezte meg, hogy eddig elmaradt az államtitkársággal várt találkozó, de hozzátette, hogy december 15-ére kaptak időpontot az egyeztetésre.

A szakmai bevezetőt Dudás Péter tartotta, sajnálatát fejezte ki, hogy a meghívottak nem tudnak teljes létszámban részt venni a kerékasztal beszélgetésen, de az ősszel mindenhol csúcsgazdaság van.

Előljáróban elmondta, hogy pályája kezdetén meg volt győződve, hogy már akkor is fenntarthatóan gazdálkodtunk, bár akkor még csak tartamos erdőgaz-

dálkodásnak hívták. Már akkor is ismert volt az erdők hármasság – gazdasági, közjóléti, védelmi – funkciója, bár nem ilyen mértékben. Ma a társadalomnak már mások az igényei, a faanyagtermelés kissé a háttérbe szorult. De például a korábban majdnem elfeledett tűzifa a közelmúltban ismét központi kérdéssé vált.

Dr. Huiber Tibor, a MÉDOSZ elnöke

Dr. Csépanyi Péter vezérigazgató-helyettes

Az elnök emlékeztetett, hogy a tarvágás évszázadokon át teljesen természetes üzemmód volt, de ma már mások a követelmények, a közvélemény is megváltozott. Az erdészetenben is szemléletváltásnak kellett bekövetkeznie, amit majd a következő erdészgenerációknak kell széles körben elfogadtatniuk. Az állami erdőgazdaságok felé ennek a szemléletnek a gyakorlatba ültetése ma már szakmai elvárás. Az még nem teljesen egyértelmű, hogy a változtatás a gazdálkodók részéről milyen erőforrásokat igényel. Ezen túl kérdés, hogy fel vagyunk-e erre készülve például

államigazgatási oldalról, jogszabályi háttérrel, a támogatásokról nem is beszélve. Azt már tapasztaljuk, hogy az EU részéről is egyre több kötelezettséget támasztanak e téren a szakmával szemben.

Csépanyi Péter vezérigazgató-helyettes és az OEE Örökerdő Szakosztály elnöke előljáróban elmondta, hogy első sorban a felkérésnek megfelelően a gazdaságossági és foglalkoztatási kérdésekre fog összpontosítani. A Pilisi Parkerdő Zrt. kezelésében összesen 13 ezer hektár örök-erdő üzemmódú erdő található. Évente 40-50 ezer m³ fát termelnek ki ezekből az erdőkből. Más társaságoknál még nincs ennyi, ezért ott még nem ennyire meghatározó ez az üzemmód. Területük több mint 70 százaléka védett, ebből 12 ezer hektár fokozottan védett. Ehhez csatlakoznak még az erdőrezervátumok, a bioszféra rezervátum és a Natura 2000 területek.

A társaság területén évente mintegy 25-30 millió látogató fordul meg. Ez többszöröse a többi erdőgazdálkodó erdei látogatottságának. Ugyanakkor megemlítette, hogy bizonyos területeken az örök-erdő gazdálkodás üzemmód teszi lehetővé egyáltalán az erdőgazdálkodást. Ezt az üzemmódot lehet bizonyos területeken elfogadtatni a természetvédelemmel és a közönséggel.

Hozzátette, hogy a tartamosság fogalma időről időre változik, folyamatosan fejlődik. Az erdészetenbe kell építenie a más tudományok és a gyakorlat felől érkező eredményeket, tapasztalatokat. Egy ilyen téma például a klímaváltozás. Összehasonlítva vágásos üzemmódot és az örök-erdő gazdálkodást gazdaságossági szempontból, megállapítható, hogy – óvatosabban fogalmazva is – az örök-erdő gazdálkodás nem rosszabb, mint a vágásos. Mindezt matematikai modellek és az adatok is igazolták.

A másik fontos kérdés, hogy milyen hatást gyakorol az erdész munkájára és a foglalkoztatásra. Az erdésznek egy kicsit többet kell dolgoznia az erdőben. Mi az örök-erdő üzemmódban kezelt erdeinkbe hétvévenként térünk vissza. Ekkor készül egy alapos felvétel az erdőrészeletről. Ezekből látható lesz, hogy milyen erélylyel lehet ott fahasználatot végezni. Ezek után következhet a kivágandó egyedek jelölése. Ez azt jelenti, hogy ezt az önellenőrzést évente átlagosan 1800 hektáron kell elvégezni. Mindez több energiát, tudást követel, de az erdész munkáját ma-

Dudás Péter tiszteletbeli elnök, Grédics Szilárd erdőgazdálkodási ellenőr és Szalay Károly erdészeti szakértő

gasabb, kreatívabb szintre emeli. Mérlegelnie kell a lékek, a javafák, biotópfák, kivágandó fák jelölését. A másik tényező, hogy a régi fakitermelő szakemberek kiöregedtek, ma a fakitermelésben dolgozók szakmai felkészültsége viszont alacsonyabb, mint a korábbi időszakokban dolgozóké. Ráadásul nem olcsók, és kevesen vannak. Újra kell építeni a fakitermelésben dolgozók szakemberbázist mind a vállalkozók, mind a saját fizikai dolgozók szintjén, hogy képesek legyenek a komoly értékű állományokban a fakitermelés magas színvonalú végzésére. Sajnos, ma már egyre nehezebben találunk a keleti országrészekből vagy a szomszédos országokból jövő felkészült vállalkozókat. A mai átlagos fakitermelő vállalkozások nincsenek felkészülve az értékes, többkorú állományokban való finom és kíméletes beavatkozások rutin-szerű végrehajtására. Ezekre a speciális feladatokra kézenfekvő lehet tehát egy a saját stratégiai fakitermelő bázis kialakítása. Őket a téli fakitermelésen túl, az év további szakaszában is el tudjuk látni munkával, például a lékek gondozásával és más feladatokkal is.

Azt a jövő szempontjából rendkívül fontosnak tartom, hogy minden nagyobb erdőgazdálkodó, erdészeti rendelkezzen egy stratégiai fakitermelő brigáddal, amely megfelelő szakértelemmel el tudja végezni ezeket a legkényesebb munkákat. Őket belső képzéssel folyamatosan tovább lehet és kell képezni. Több helyen például a Pilisben is, megpróbálunk egy-egy profi erdészeti szakmunkás csapatot kiépíteni, akik a legkényesebb szakmai munkákat el tudják végezni. Az átlagos felkészültséget igénylő, a fakitermelés

zömét jelentő feladatokra pedig a továbbiakban is fakitermelő vállalkozások jelentik a megoldást. Egy öt-hat köbméteres törzsű fát nem lehet akárkire rábízni, mert az esetlegesen rosszul kivitelezett döntés következtében létrejövő repedés tönkre teheti a milliós értékű rönköt, amely 120-130 év alatt termett meg. Lényeges, hogy végigszámolva a költségeket, a saját kivitelezés egyáltalán nem drágább, mint a vállalkozói. A saját szakemberek pontosan irányíthatók, magasabb követelmény támasztható velük szemben, míg a vállalkozók esetében ez a piaci viszonyok miatt nehezebben érvényesíthető. Tehát a mai világban a kényes szakmai munkák tekintetében jó alternatíva, ha van saját szakértő fizikai kapacitás. Ez javítja a szakértelemet és az erdőgazdálkodás pénzügyi folyamatait is.

Ezek a folyamatok a társadalom felé igazolják az erdész munkájának fontosságát, hisz' mi biztosítjuk, hogy az erdeink fenn tudjanak maradni továbbra is, a klímaváltozás miatt nehezebbé váló körülmények közepette is.

Az előadó a következőkben a természetközeli erdőgazdálkodásról beszélt. Akkor tekinthető a gazdálkodás természetközelinek, ha közelíti a természetes erdőt. Ezeknek az erdőknek a sajátos dinamikáját a különböző fafajok és a korok határozzák meg. Az előadó szerint a természetközelségnek két alapvető ismérve van: a művelés úgy utánozza a folyamatokat, ahogy az őserdőben történik, illetve, ha az átmérő eloszlás úgy alakul, mint egy őserdőben.

Hangsúlyozta, hogy az örökerdő vasmag fái ellenállóbbak, a vihar nem törli össze ezeket a fákat.

A gazdaságosságról szólva elmondta, hogy az iparifa-kihozatal az örökerdő üzemmód esetében nagyobb, ha már elég régóta folyik az adott területen. Az előadó helyi példával illusztrálta egy fizikai dolgozók alkotta, erdőszerető brigád alkalmazását, akiket hosszú távra, kellő gondoskodással és megfelelő fizetéssel foglalkoztatnak. Az erdészetek rendelkeznek felkészült műszaki állománnyal, akik a vállalkozók pályáztatását végzik.

Végezetül hangsúlyozta, hogy a társadalom igényeinek változása nyomán fejlesztenünk kell a korábbi módszereinken, újra kell pozicionálnunk az erdészeti szakmunkás gárdát, és megfelelő bérezést kell biztosítani számukra, hogy ez a szakma is fenn tudjon maradni.

A vezérigazgató-helyettes előadása után konzultáció következett, majd Hujber Tibor, a MÉDOSZ elnöke kapott szót. Elmondta, hogy '92-ben kezdődött az erdészeti kényszervállalkozóvá válás. Hangsúlyozta, hogy újra fel kell építeni az erdészeti szakma presztízsét. A rendszerváltozás előtt a falvakban élők szemében presztízst jelentett erdészeti szakmunkásként dolgozni az erdészetnél. A kényszervállalkozással ezt „sikerült” tönkretenni. A szakmunkásgárda azt is jelentette, hogy megvolt a természetes utánpótlás. A szakmunkásképzés ma is működik, de a végzetek mégsem a szakmában helyezkednek el, hanem például elmennek más iparágakba gépkezelőnek.

Tóth János, a FAGOSZ főtitkára

A FAGOSZ, FATÁJ képviselőjében Tóth János főtitkár emelkedett szólásra. Felidézte Halász Aladár kolléga könyvét, amelyben a szakma „előéletét” dolgozta föl 1920-tól kezdődően. Ő még azt tudta számba venni, hogy az erdészeti verti-

kum akkoriban még egyben volt, és 94 ezer fő dolgozott az ágazatunkban. A főtitkár véleménye szerint a szakma bizonyos mértékben elidegenítés áldozatává vált, a fizikai munka pedig távol került a társadalomtól. A nyugati országokban azon dolgoznak, hogy a fizikai munka újra „szexivé” váljék. Elmondta, hogy a 90-es években Finnországban 15-20 évre előre tervezték a fizikai munkások képzését, tehát azt, hogy milyen munkakörökbe, milyen feladatokra hány szakemberre lesz szükség. Ezzel szemben hazánkban jelenleg nincs forvarder-kezelő képzés. Arról is szólt, hogy vannak olyan nemzetközi törekvések, amelyek arra irányulnak, hogy hagyjuk beavatkozás mentesen az erdőket, csak sétálni és gyönyörködni lehessen bennük. Ezzel szemben számos erdősült ország szakemberei állásfoglalásokat jelentetnek meg, hogy igenis, az erdővel gazdálkodni kell. A megkötött szén-dioxid legnagyobb mértékben akkor tartható meg, ha a megtermelt fa minél nagyobb hányadát beépítjük, és nem hagyjuk ott az erdőben holtfaaként, hogy lassú égésben újra visszakerüljön a légkörbe – emelte ki a hozzászóló. Meg kell tanítani a döntéshozókat és a társadalmat arra, hogy mindenkinek az a legjobb, ha az erdőben igenis gazdálkodást folytatunk. Ezek alapján lesznek továbbra is Európában emberek, akik ebben az ágazatban, ebből a munkából fognak megélni, mint ahogy jelenleg is több millióan vannak ilyenek.

Szalay Károly, a Nemzeti Agrár Kamara erdészeti szakértője kiemelte, hogy a fenntarthatóság két részből tevődik össze: az egyik a szakmai fogalmunk, a tartamosság, amely évtizedek alatt sokat változott, a másik pedig a társadalom által közjóléti, természetvédelmi szempontból megfogalmazott elvárások. Emiatt a szakmának „kétfrontos” gondolkodást kell folytatnia, egyrészt a társadalom által megfogalmazott – néha meglehetősen szélsőséges – álláspontok követését és lehetséges beépítését. Ugyanakkor látható, hogy uniós oldalról igyekeznek a mi szemünkben meglehetősen szélsőséges álláspontot megfogalmazni. Másrészt ezt a szabályozásban is igyekeznek megjeleníteni és nyomást gyakorolni a Bizottságra. Nagy kérdés, hogy miként tudunk proaktív módon megfelelni az uniós elvárásoknak, hisz a 33 ezer hektár hazai örökerdővel szemben a kétfélmillió hektár erdőnkben még vágásos üzemmódban gazdálkodnak. Mindezek ellenére megmozdult valami

a szakmában, létrejött a tudásközpont az egyetemen, ami ugyan még nem működik, de remélhetően a szakma minden területén érezhető lesz a hatása. Szerepe lesz a felnőttképzésben és a szakmai kommunikációban is.

Benkő László és Tóth István titkárok

A hozzászólásokra válaszolva Csépanyi Péter leszögezte, ne maradjon az a benyomás a hallgatóságban, hogy az örökerdő az egyetlen megoldás, hiszen az ehhez szükséges feltételek meglehetősen fontosak, amelyek például az Alföldön ritkán adóttak. Hangsúlyozta, hogy a 2020-ban megjelent jogszabályokban lehetővé tették, hogy a gazdálkodók a jogszabály biztosította keretek között saját, táji szintű erdőművelési rendszereket dolgozhassanak ki és alkalmazhassanak.

Megjegyezte még, hogy évente 20-25 fiatal jelentkezik erdőművelő-fakitermelő szakmunkástanulónak országosan, ami nem mondható elégségesnek. A felnőttképzés megindítását is sürgette, és felajánlotta az OEE Örökerdő szakosztályának segítségét az örökerdő tervek elkészítésére. Gréedics Szilárd hozzászólásában megemlítette, hogy a régi időkben nem volt támogatás, de akkor nem is volt senkinek semmi köze ahhoz, hogy ki-ki mit csinál a földjén. Ráadásul nem tudjuk pontosan, hogy mi a társadalom igénye. A felüdülésre vágyók nem a jó szállodák miatt, hanem a szép környezet, az erdők, vagyis az ökoszisztéma miatt keresik föl az erdészeti tájakat. Gyakorlatilag az ökoszisztéma szolgáltatás be van árazva, de az még nincs megoldva, hogy hol lehet ezért befizetni.

Benkő László (Bakonyerdő) hangsúlyozta, hogy az erdész munkája nem fér

bele a 8 órás munkaidőbe. Felhívta a hallgatóságot, hogy becsüljük meg az erdészt!

Patocska István (KEFAG) fölvetette, hogy létezik-e a munka minőségét és a tapasztalatot figyelembe vevő bértáblázat? Kinek volna a feladata a minőség mérése? Ezt kellene követni a minőségi munka elismerésének.

Hujber Tibor (MÉDOSZ) szerint elkerülhetetlen az örökerdő gazdálkodás széles körű bevezetése. Ehhez azonban magasabb szintű képzés, képzettség szükséges. Hozzátette, amennyiben a bevezetésről nincs felülről jövő „hatás” és a vezérigazgató döntési hatáskörébe tartozik, akkor ez nehezen fog teret nyerni. Ehhez alapos szemléletváltást kell elérni, tudván, hogy az erdészek alapvetően konzervatív beállítottságúak. Nagy szerepe lehet a képzésnek és a továbbképzésnek, valamint a gyakorlati tapasztalatok átadásának.

A kiszervezésről szólva elmondta, hogy nem volt közzetelző jogszabályi előírás, csupán tulajdonosi elvárás.

A bérügyről megjegyezte, hogy ez széleskörű társadalmi probléma, és vezérigazgatói hatáskör. Az ágazatban jól működött a mozgóbér rendszer, de alapbéresítették. Hozzátette, érdemi HR-munka kellene, ugyanakkor nem tévesztendő össze a mozgóbér a közalkalmazottak minősítésével.

Gréedics Szilárd hozzáfűzte, az Egererdőnél ez úgy zajlott le, hogy kiszállt egy bizottság – Mészáros Károly (egyetem) és Marosi Gyula (ERTI) – amely átvilágította a céget és javaslatokat tett a kiszervezésre.

Dudás Péter emlékei szerint volt felső szintű „ráhatás”, sőt kimondatlan fenyegetés, és voltak harcok is. Hozzátette még, hogy a jól működő szakképző iskolák által kibocsátott fiatal szakembereket jobban meg kellene becsülnünk, hogy ne menjenek el más területre vagy külföldre. A napi munkára utalva elmondta, hogy sokan panaszkodnak a sok adminisztrációra, ami miatt nem jutnak ki a területre.

Górasz László alelnök köszönetet mondott a kerekasztal délelőtti résztvevőinek és lezárta az ülést.

Régiós szinten is szerveződnek szakszervezetek

A délutáni program dr. Antmann Katalin ÉSZT-elnök előadásával folytatódott.

Tájékoztatójának címe: Beszámoló az elmúlt év eseményeiről és a szakszervezetek előtt álló érdekvédelmi feladatokról

Dr. Antmann Katalin ÉSZT-elnök

Az elnökasszony előljáróban elmondta, hogy 2014 óta dolgozik aktívan az ÉSZT-ben, és Kuti László betegsége és elhunytja miatt 2022 novembere óta elnöként dolgozik. Korábban nem gondolta, hogy ennyi feladat hárul egy konföderációs elnökre.

Az elmúlt héten az ÉSZT által rendezett vitanapon hallottakat igyekszik átadni a hallgatóságnak. Szeretné bemutatni, hogy miként épül föl a konföderáció, és feltette a kérdést, hogy miként hallatszik el a szakszervezetek hangja a döntéshozóig, illetve az Európai Unióig és az Európai Szakszervezeti Szövetségig? Álláspontja szerint nem jó megoldás az, hogy a szakszervezetek munkahelyek alapján szerveződnek már csak a rengeteg átszervezés, összevonás miatt sem. Ez azzal is jár, hogy a szakszervezeti tagság le-

morzsolódik. Az a véleménye, hogy más megoldást kellene találni. Vannak olyan konföderációk, ahol régiós szinten szerveződnek a szakszervezetek.

Hazánkban jelenleg hat szakszervezeti konföderáció működik: az ÉSZT, a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma, a Magyarországi Munkavállalók, Szociális Dolgozók Egészségügyi Demokratikus Szakszervezete, a Magyarországi Szakszervezeti Szövetség, a Munkástanácsok és a LIGA. Az ÉSZT, a SZEFE és az SZDÉDSZ a közszférában dolgozókat képviseli, és az Országos Érdekegyeztető Tanácsban (OKÉT) működnek együtt. A többiek a VKF-ban, a Vállalkozók Érdekegyeztető Fórumában dolgoznak. Megállapította, hogy ez utóbbi az országban talán az egyetlen olyan érdekegyeztető fórum, amely eredményeket tud felmutatni. Tapasztalatai szerint az érdekegyeztető fórumon a munkavállalói oldalon kívül ott van az önkormányzat és a kormány képviselője, és általában a kormány „kiosztja” őket és nem történik semmi. Az elmúlt tíz év alatt még nem történt megegyezés. Ebben az évben mind a hat konföderáció követelte az OKÉT összehívását, hogy tárgyaljanak a közszféra bérhelyzetéről.

Elmondta, hogy a vitanapot a minimálbér megvitatása miatt hívták össze, de kiderült, hogy lassan már alig vannak közalkalmazottak. Állítása szerint a közszférában harmincféle jogállás van, saját bértáblával. Jó volna ezeken belül a minimálbéreket egymáshoz közelíteni. De legyen például diplomás minimálbér is.

A másik alapvető gond, hogy a minimális létszámukkal nem tudnak követelni.

Valószínűleg sokat foguk hallani a Nemzeti Gazdasági-Társadalmi Tanácsról (NGTT). 2015-ben ez a testület vette át az Országos Érdekegyeztető Tanács feladatát. Ennek nincs megegyezési jogköre, hanem csak tanácsadó testület, melyben részt vesznek a munkavállalók, a munkáltatók, a művészek képviselői, a tudomány képviselői, a civil szféra és az egyházak. A szervezeten belül megalakult a társadalmi bizottság, amelynek az egyik feladata a társadalom tájékoztatása az NGTT megalakulásáról és munkájáról.

Elmondta, hogy az ÉSZT tagja az Európai Szakszervezeti Szövetségnek, mely idén májusban tartotta a kongresszusát. A szövetség oktatási intézményt is működtet, ahova várják a tagszervezet küldötteit. A szövetség bizottságaiba is várják a tagszervezetek delegáltjait.

Föltette a kérdést, hogy mivel lehet a fiatalokat becsábítani a szakszervezetbe? Ez nagyon nehéz kérdés, holott ez volna a szakszervezet igazi ereje.

Ígérete szerint az ÉSZT honlapja aktív lesz, és megújul.

Végezetül bemutatta az ÉSZT-hez tartozó szakszervezeteket: az Agrároktatás, a BKF (közlekedésiek), a Kiskunhalasi Kórház szakszervezete, az EFDSZ, az FDSZ (felsőoktatás), PDSZ (pedagógusok – távozóban), a Társadalombiztosítási Dolgozók Szakszervezete és a Tudományos és Innovációs Dolgozók Szakszervezete.

Az ÉSZT jövőre tervezi egy stratégiai dokumentum összeállítását a nyugdíjakkal kapcsolatban. Az ÉSZT egyébként tagja a nyugdíjasok egyeztető fórumának.

Fontos teendőként említette a tagtoborzás kérdését. Sajnálattal állapította meg, hogy kevés helyen van kollektív szerződés, sőt van, ahol (rendőrség, egészségügy) tilos megkötni.

Az EFDSZ kerekasztal programja másnap a 2023-ban a társaságoknál történekről szóló beszámolókkal folytatódott.

A titkárok elsősorban a káfétergia, a fizetésemelések, a tűzifajutatók helyzetéről számoltak be. Egy társaságnál orvosi vizsgálat, egészségfelmérés zajlott a 45 év feletti munkatársaknál, míg egy másik cég titkára arról számolt be, hogy szerver-támadás érte a társaságot. Ez már nem az első eset volt.

Elhangzott, hogy informatikai fejlesztések zajlanak a cégeknél, és várható a lődíj rendszerének változása is.

Z. Z.

Górász László alelnök, dr. Antmann Katalin és Dudás Péter

Nemzetközi Erdészeti és Faipari Sportnapok, ezúttal ismét Győrben

Újra itt vannak, újra itt vannak a nagy csapatok!

Beszélgetés dr. Orbán Tibor
vezérigazgatóval

ErFaHír – Néhány évvel ezelőtt, amikor utoljára itt jártunk, az egyik égető gondjuk a hódok kártétele volt. Mi a helyzet manapság a hódokkal?

O.T. – Óh, hát nagyon jó, már az egész országban, még Gemencen is megtalálhatóak – mondja nevetve a vezérigazgató, a talán legtöbb hódkárt szenvedett társaság vezetője. – Az erdőtörvény értelmében a védett állatok okozta kárt az elszenvedőiknek állniuk kell. Engedélyeztek némi gyérítést az emberi élet védelme miatt. A magas vízállás idején az állatok beköltöznek a védvonalba, és ott gyengítik a földműveket. Ezzel pedig veszélyeztetik a lakosság életét. A legutóbbi árvíz idején kiszállt egy bizottság, és megállapította több község veszélyeztetettségét. Ebből következően a vízügynek van lehetősége külön engedélyre, mely a gyérítésre szól, ez más, mint a vadászati engedély. A vármegye 60-70 vadászatra jogosultja közül 30-40 rendelkezik gyérítési engedéllyel, hiszen sok a víz, és már mindenhol megtalálható a hód. Sok évvel ezelőtt összeírtuk, hogy mennyi hód található a területünkön. Kiderült, hogy mintegy 3400 hód él a megyében. Ezt a számot a Fertő-Hanság Nemzeti Park munkatársai is jóváhagyták. Ennek a populációnak a tíz százalékát, mint létszámgyérítési lehetőséget a vízügyi igazgatóságnak adták át. Ők pedig a vadászatra jogosultakkal kötöttek szerződést a hódok elejtésére. Továbbá gondoskodni kellett az elejtett állatok megsemmisítéséről is, ami nem kis költség. Bemutatásra és kutatási célra ma már nincs igény, így a tetemek elhelyezése gondot jelentett. Ma már nem kell különleges eljárást végezni, hanem az elejtés helyén elföldelhető a tetem.

ErFaHír – Vannak adatok, számok, hogy mekkora az okozott kár?

O.T. – Tekintettel arra, hogy kötelesek vagyunk a kárt tűrni, elviselni, a kárt helyreállítani, nem számoltgattuk, de annak idején, 10 évvel ezelőtt a természetvédelemért felelős államtitkár úrnak jelentettük, hogy mintegy ötmillió forint a veszteségünk, vagyis az akkori egyedszám mellett az erdősítésekben és az idősebb állományokban okozott kár ennyi lehetett.

Ezek az adatok erősen becsültek, mert lehetetlen pontosan kiszámítani, hogy a kidöntött vastag fának mondjuk hámozási rönkként mekkora lett volna az értéke. Másrészt gondoljunk arra, hogy egy felújított, átadott erdőrészletet évenként pótolni kell. Soha nem jutunk a végére...

ErFaHír – Annak idején a húsa és főleg a gereznája miatt vadászták a hódot, amíg ki nem irtották. Ma ennek nincs értéke?

O.T. – Az EU által is védett faj egyetlen testrésze sem értékesíthető, és nem tartható meg. Ez alól a természetvédelmi hatóság tehet kivételt kutatási és oktatási célra.

ErFaHír – Milyen gondokat okozott a társaságnak az utóbbi években átélt számos krízishelyzet?

O.T. – Azt kell tudni, hogy a működési területünkön sok a vizes élőhely, ahol kevésbé van jelen a keményfás állomány, a puhafás területek a kezelt erdők 60 százalékát teszik ki. Ezért is az ársapkás tűzifa program az egész ágazatnak gondot jelentett, de nekünk egy kicsit több fejtörést okozott. A vármegyében 60-65 ezer köbméter tűzifa igény merült föl, és ezt úgy teljesíteni, hogy az előző években 15-20 ezer köbméter volt a termelésünk, nem könnyű feladat. Reméltük, hogy augusztus végére átszállításokkal lezárhatjuk ezt a kérdést. Mi körülbelül 25 ezer köbméternyi keményfát szoktunk termelni, de 2023-ban többet vágunk, előrehoztunk lehetséges végvágásokat, pl. akáctermeléseket. De még így is a szomszédos Szombathelyi Zrt.-től kellett kérnünk 10-12 ezer köbmétert a túlzó igények kielégítésére. Sok gondot okozott az is, hogy nem volt ember, aki kitermelje ezt a mennyiséget. További nehézséget jelentett a hazaszállítás megszervezése, bár ez nem a mi feladatunk lett volna. Végül is a korábbi évekhez képest két és fél, háromszoros mennyiséget adtunk el. Eleinte arra nem figyeltünk, hogy a győri panelekben lakók ne vegyenek olcsó fát – viszonteladásra –, de egy idő után már erre is kellett ügyelnünk, hogy megakadályozzuk az ügyeskedést. Hogy mi várható a jövőben a tűzifa piacon, azt egyelőre nem tudjuk megítélni. Jelenleg csökkent az igény.

ErFaHír – Milyen jelenleg a társaság helyzete? Mik a gondok, mik az örömök?

O.T. – Ki tudom emelni a tűzifa értékesítését, ami negatív és pozitív elemeket is tartalmaz. Az elmúlt évben a tűzifa értékesítése terén olyan eredményt ért el a társaságunk, mint még soha. De ebben más területek teljesítménye is benne van. Például a tavalyi igen magas gázolajárak idején sikerült a szállítónkkal egy kedvező megállapodást kötnünk. Hasonlóan sikerült a vállalkozóinkkal is konszenzusra jutnunk a termelési költségek emelkedése terén is. A különböző faipari termékeknél pedig háromszor is sikerült árat emelnünk. Most viszont jelentős áresés figyelhető meg a portfólió valamennyi társaságánál, és még nem tudjuk, ennek hol a vége. Egyébként az élőfakészlet állandóan nő, még soha nem termeltük ki a folyónövedék adta lehetőségeket. Tavaly például a körzeti erdőterv szerint 170-180 ezer köbméter között lehetett volna letermelni, de csak 145 ezer köbmétert vágunk.

ErFaHír – Az építőipar teljesítménycsökkenése miatt a piac is szűkült...

O.T. – Minket ez nem érint, mert építőipari faanyagot eddig sem állítottunk elő, de a raklap piac, tehát a csomagoló anyag piac átrendeződés is tapasztaljuk. Az eddigi kisebb gyártók helyett jelentkezett egy nagyvállalat, amelyik új raklapgyárat épít. Reméljük, hogy az eddigi minőségben a fatermékeinkből ugyanazt a mennyiséget el tudjuk helyezni a piacon.

ErFaHír – Mire büszke a KAEG vezérigazgatója? Közjólét?

O.T. – Mindent igyekszünk egyszerre magas szinten elvégezni, ami nagyon nehéz dolog. Göbösmajorban sikerült létrehozunk több új lehetőséget, mely tartalmaz szállásbővítést, lovardafejlesztést, és itt működik a legújabb erdei iskolánk is.

Az ott felújított épületeinkben majdnem nyolcvan főt tudunk elszállásolni. Számos családi eseménynek is nyújtunk otthont, évente 20-22 esküvőt tartanak, vállalatoknak pedig csapatépítésre és egyéb társasági eseményekre, rendezvényekre is alkalmas a helyszín. A faházainkban a lovastábor és a vadásztábor résztvevőit szállásoljuk el. A Göbösmajori fejlesztéseink híre szájhagyomány útján terjed, mely jobb, mint bármelyik hirdetés....

ErFaHír – Él még az együttműködés a győri pedagógiai főiskolai karral a ravazdi erdei iskolában?

O.T. – Már évek óta lassabb fokozatba kapcsolunk, sajnos a képzések módosítása miatt kevésbé érnek rá a mi programjainkat is vezetni, így csak alkalmanként a nagyobb eseményekkor, a Madarak Fák napján és hasonló alkalmakkor segítenek be. Évente három alkalommal pedig a hallgatóinknak tartunk egyhetes terepi képzést itt.

ErFaHír – Milyen a szakmai utánpótlás?

O.T. – Azt látom, hogy egyre kevesebb szakembert tudunk magunkhoz vonzani. Akár erdőmérnököt, akár erdőszaktudóst keresünk, sajnos nem mindig járunk sikerrel. Lehet, hogy a képzésbe bekerülők száma megfelel az országos igényeknek, de a végzettek nem mind a szakmában való elhelyezkedésben látják a megélhetés további lehetőségét. Mi ennek ellenére próbálkozunk, és több embernek is tudnánk munkát biztosítani. Az előbbiekre megértéséhez és megtörténtehez bizonyára az is hozzátartozik, hogy az erdőgazdasági alkalmazotti bérek a különböző statisztikák alapján sajnos a tíz legrosszabbal fizetett szakma között vannak. A nehézségeink ellenére azon vagyunk,

minden évben az átlag fölött járulunk hozzá dolgozóink boldogulásához, tavaly például háromszor tudunk bérfejlesztést végrehajtani, összesen 26 százalékos mértékben. Az is igaz, hogy nekünk nem más erdőgazdaságokkal kell versenyeznünk, hanem a helyi egyéb vállalkozásokkal, például az Audival, ahol ugyan sok a köztöltés, de magas jövedelemhez jutnak az ott dolgozók. A mi jövedelemtermelő képességünk sajnos nem tesz lehetővé a megadottnál magasabb emeléseket.

ErFaHír – Mekkora most az állományi létszám?

O.T. – Jelenleg mintegy 118-an vagyunk. Amikor én kezdtem, akkor 130 és 140 között voltunk. Körülbelül a létszám fele felsőfokú végzettségű. Az új dolgozókat nehézkes beilleszteni a közösségbe, mert általában bérfejlesztés keletkezik. Ami pedig a bevételeinket illeti, nincs lehetőségünk a faanyag árának az inflációt megközelítő emelésére sem. Az árak hullámanak, tavaly például a nyár fatermékek ára többször emelkedett és ugyanannyiszor csökkent is.

ErFaHír – Folytatódik az Esterházy-kastély parkjának rekonstrukciója?

O.T. – Az egy alkalomra szóló pályázat volt, mostanában a park kis erdőtümbjébe beszkó vad féken tartásával, a vaddisznók befogásával segítünk az ottani vadgazdálkodóknak és a kastély vezetésének. A pályázatban elért eredményeket próbáljuk a szerény eredményünk terhére fenntartani, ápolni.

ErFaHír – Mi a helyzet a vadászterületekkel?

O.T. – Hat vadászterületünk van, amelyek inkább gondokat jelentenek jelen állapotukban. Viszonylag magas a vadlétszám, jelentősen apasztani kellene, ennek

ellenére kiemelkedő minőségű trófeáink nincsenek. Tavaly például az javította az ágazat eredményességét, hogy a mezőgazdaságban bekövetkezett aszály miatt nem lehetett a gazdálkodóknak vadkár igényt érvényesíteniük. Az idei évben azonban már a mezőgazdasági vadkár óriási feszültségek lehetőségét hordozza. Szerencsére bennünket még nem érintett az ASP, bár a három évvel ezelőtti kilövési terv másfélszeresét írta elő az illetékes főállatorvos számunkra. A vaddisznó létszáma alacsony, ezért az előírt számok egyre nehezebben teljesíthetők, de szarvasból viszont elég nagy létszámmal rendelkezünk, ami gondokat okozhat. Az idei évben fokozzuk a létszám gyérítését e fajnál is.

ErFaHír – Hogyan sikerült a sportnapok szervezése?

O.T. – A februári felkéréskor azt a választ adtam az EFDSZ elnökségének, hogy ha sikerül szállást találnunk, akkor vállaljuk a szervezést. A sikeres lebonyolításhoz a különféle versenyeket is igyekeztünk egy helyre koncentrálni, és végül az egyetemen sikerült is megállapodnunk. A portfólió társaságaitól 300 vendég érkezett, Romániából, Horvátországból pedig mintegy 30 vendég. Az elmúlt évekhez hasonlóan 14 sportágban folytak a küzdelmek. Ezek egy része – a lövészet, íjászat és az úszás – más helyszínen, nem a kollégium környékén lett megtartva. Az eredmények minden résztvevő számára elérhetőek lettek már a versenynap estéjén. A visszajelzések alapján ismét egy sikeres versenysorozatot sikerült megtartanunk Győr-Moson-Sopron vármegyében. Remélem, a felkérők is így érzik...

N.L. – Z.Z.

Helyszíni jelentésünk a versenyekről

A vándorgyűlés mellett a Nemzetközi Erdészeti és Faipari Sportnapok az ágazat egyik legjelentősebb rendezvényévé nőtte ki magát. Az idei, immár 23., és nemzetközivé lett verseny rendezője a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt., a helyszíne pedig a győri Széchenyi István Egyetem kampusza, ahol a lövészetben és az úszáson kívül minden versenyt megtarthattak. A több mint háromszáz versenyző itt is lakott, és itt került sor a megnyitóra, valamint az eredményhirdetéssel egybekötött záróünnepségre is. A Covid miatt elmaradt találkozások és összecsapások folytatására 15 versenyszámban több mint 300-an vállalkoztak.

A résztvevő társaságok csapatai az egyetemi sportcsarnokban gyülekeztek, közöttük a vendég romániai és horvátországi versenyzőkkel. A romániai és horvát sportos kollégák szakmai tanulmányúttal is egybekapcsolták a versenyeken való részvételt.

A városi és egyben egyetemi sportcsarnokban tartott megnyitón először dr. Orbán Tibor, a KAEG vezérigazgatója, mint rendező-házigazda köszöntötte a felsorakozott csapatokat. A vezérigazgató érzékeltette a sportnapok megrendezésének nehézségeit, de örömmel jelentette, hogy minden gond ellenére sikerült jó körülménye-

ket és helyszíneket biztosítani a versenyekhez.

Ezt követően Zambó Péter erdőért és földügyekért felelős államtitkár köszöntötte az erdőszaktudókat.

Az utóbbi időben világszerte kiemelt figyelmet kapott az erdők egészségvédelmi szerepe, azon belül különösen az erdei sport – szögezte le az államtitkár. – Egészséges erdők nélkül nincs egészséges élet, az egészséges élethez pedig jó alapot szolgáltatnak az erdőben üzhető sportok. Ma olyan szakemberek, erdőszaktudósok mérik össze képességeiket, akik hétköznapi munkájuk során azért dolgoznak, hogy a társadalom hozzájuthasson azokhoz az ökológiai, gazdasági és rekreációs hasznokhoz, amelyeket az erdők nyújtanak számunkra. Többek kö-

zött használhassák az erdőt, mint sportolási, kikapcsolódási helyszínt.

Az államtitkár arról is beszélt, hogy az állami erdőgazdaságok 2010 óta több mint 40 milliárd forintot fordítottak az erdei turisztika fejlesztésre és évente több mint négy milliárd forintot áldoznak ennek az infrastruktúrának a fenntartására. A munkának meg is van a látszata, hiszen az erdők látogatottsága évente 30-50 millió alkalomra emelkedett, a belföldi turizmusban kiemelkedő szerepet foglal el.

Zambó Péter hangsúlyozta, hogy ez a sportnap kiváló alkalom a személyes és szakmai kapcsolatok és az ágazaton belüli összetartozás erősítésére.

A köszöntők sorát Dudás Péter tiszteletbeli szakszervezeti elnök zárta. Utalt az elmúlt évek nehézségeire, a COVID-időszakra, amelyek megakadályozták a több mint két évtizedes múltra visszatekintő sportnapok megrendezését az utóbbi években. Örömmel nyugtázta, hogy ebben az évben ismét a hagyományos lelkesedéssel jelentkeztek a cégek versenyzői a szpartakiádra. Jó és sérülésmentes versenyzést kívánt a résztvevőknek.

Túl a Dunán a kampusz

lett álldogálva értékelték a dobásokat, és sérülést megvető bátorsággal figyelték az eredményeket, a játékosokat és a céltáblát. Nekik mindenképpen veszélyességi pótlékot javasolunk, hiszen csak egy rossz mozdulat, és máris nem a céltáblában, hanem a bőrük alatt landolhat a tü... Úgy tudjuk, mindenki megúsza sebesülés nélkül!

A másik, nem kevésbé veszélyes sport a falmászás. El nem hittük volna, ha nem látjuk, hogy milyen sok rajongója van

vissza a falak alá. Mert nem csak egy fal állt rendelkezésre, hanem kettő, az egyik a kezdőknek, a másik a haladóknak. Ez utóbbi azért volt nehezebb pálya, mert nem függőleges, hanem kifelé dőlő sziklát utánozott. Ezen fölkepeszkedni, ez az igazi teljesítmény. Mert a fizika törvényeit kell zárójelbe tenni mászás közben. Nem elég megtalálni a büttyköt, megfogni vagy lábbal elérni, kell egy másik büttyök is, amivel a támasz-feszítést biztosíthatom. Szóval itt minden izomszáladra szükség van. Megnyugtatóan ide írom, hogy nem kell félni a kedvesüket, aki ezt a (terem)sportot választja, mert a loncs másik vége egy edző vagy sporttárs kezében van, aki ellenőrzi a mászó mozdulatait, és szükség esetén megtartja a leesni készülő... Mondanám, hogy férfias sport, de nem tehetem, mivel a versenyzők legalább fele hölgy volt...

A terem nagyobbik részét a ping-pangosok foglalták el, és fáradhatatlanul pofozták a kaucsuk labdákat. Ez a sportág azért is hasznos, mert szinte korhatár nélkül üzhető. A mezőnyben szép számmal voltak nyugdíjkorhatár közeli versenyzők is, akik meglepő jártassággal kínálták a tenyerest meg a fonákat. Sőt, a lábmunkájuk is megfelelő volt. Azt hiszem, ez az egyik legnépszerűbb sportág a szpartakiád kínálatában. Ifjú koromban még csak fehér labda dívott, ma már általában sárgával játszanak. Ez a szín jobban követhető még a nagysebességű lecsapásoknál is.

A futópálya felé útba esett a presszó, ahol ezúttal nem csak kávézni-sörözni lehetett, hanem két ülősport hívei is befogadtattak. A sakk és a kártya kedvelői is itt gyűltek össze. Mindkét sportág versenyzői nagy csöndben és nyugalommal figyelték ellenfelük mozdulatait, szemének villanását és igyekeztek megfejteni a másik gondolatát, ami a lépést vagy a lapjást illeti. Irigyelhető sporttársak/sportágak, mert fedett helyen, árnyékban zajlottak a küzdelmek.

Nagy L. – Zétényi Z.

Dr. Orbán Tibor köszöntötte a csapatokat

A megnyitót követően az államtitkár rövid beszélgetést folytatott a romániai és a horvátországi vendégekkel, versenyzőkkel. Közülük többen már évek óta visszavisszatérő vendégei a sportnapoknak.

Először a tornacsarnokot vettük célba, ahol nagyon termelékenyen gyűjthettünk anyagot, hiszen sok sportág versenyzői voltak együtt, úgymint darts, asztalitenisz és falmászás.

A tudóbálók nem kötötték le figyelmünket hosszú ideig, ám csodálattal adóztunk a résztvevőknek, akik kudarcot kudarokra halmozva újra meg újra kézbe vették szűrőszerszámukat, és fáradhatatlanul igyekeztek azt a céltábla közepébe juttatni. Csodálatunk alanyai voltak még a versenyzőbírók is, akik a céltáblák mel-

köreinkben is, ennek az embert próbáló sportnak. Gyermekekori emlékek toltak föl bennünk, tiltott területek kerítéseinek megmászásáról, meg hasonlók... Nem gondoltuk volna, ha kissé komolyabban folytatjuk a gyakorlást, még vihettük is volna valamire ebben a sportágban. Ami komolyan meglepett, hogy a „gyengébb” nem milyen magas arányban képviseltette magát e nehéz műfajban. Le a kalappal előtűt. Számomra a tornából ismerős volt két segédeszköz: a síkpor és a loncs (biztosító kötél). Az előbbit a gyűrűn, a lovon, a korláton és a nyújtón használtuk, a loncsot pedig elsősorban a nyújtón, a veszélyesebb leugrások gyakorlásakor. No, de elég a személyes emlékekből,

A STIHL 2023. évi három döntője

A fakitermelő verseny döntője

A VADEX Zrt. 2023. szeptember 2-án ismét megrendezte a Nemzetközi Vadgazstronómiai Fesztivált Soponyán. A rendezvény keretein belül a Fejér Vármegyei Vadásznak mellett, a STIHL Országos Fakitermelő Bajnokság döntőjére is sor került.

A VADEX Zrt. Soponya Ökocentrumban rendezték a Stihl 2023. évi fakitermelő versenyének döntőjét. A központi épület mögött található üres területen kapott helyet ismét a verseny. A jobb oldalon felállított sátrakban készülhettek a csapatok a megméréstetésre. Az előtérben pedig egy színpadon került sor a szerelés versenyszámra.

A 30 induló csapat közül a Rittlinger Róbert, Juhász István, Bakó László, Bakó András összetételű timbersportos csapat vitte el a pálmát.

1. Ritrovi – Mecsekerdő Zrt. – 252
Rittlinger Róbert, Juhász István,
Bakó László, Bakó András
2. Északerdő Zrt. – Encsütüz – 260
Kmetz Szabolcs, Hudák Péter,
Jaczenkó Krisztián,
Lukács Zsolt András
3. Bajna II. – Alba Berkenye Kft. – 268
Forgács János, Szabó Szilárd,
Szabó Zoltán, Rózsa Sándor.

A verseny során keletkezett 40 m³ tűzifát a STIHL Kft. a Baptista Szeretetszolgálatnak ajánlotta fel, rászoruló családok megsegítésére.

Óriási meglepetés: Bozsó Zoltán nyerte a STIHL Timbersports Nemzeti Bajnokságot.

2023. szeptember 9., Bábolna – Talán nem túlzás azt állítani, hogy minden idők egyik legizgalmasabb, legfordulatosabb versenye volt a 2023-as STIHL Timbersports Nemzeti Bajnokság, aminek ezúttal a Bábolnai Gazdanapok adott otthont. Nagyszerű, kiegyensúlyozott teljesítménnyel Bozsó Zoltán állhatott a dobogó legmagasabb fokára, ezzel megduplázva bajnoki címeit. Mögötte Juhász István és Strúbel Bence végzett.

Szeptember 9-én 11 versenyző ragadott fejszét és fűrészelt a STIHL Timbersports Nemzeti Bajnokságon, köztük három magyar bajnok és számos kihívójuk. Mivel 2023-ban már két hazai megméréstetés is lezajlott, így sokan

bátran tippeltek volna az erőviszonyokra. A 21 éves, svédországi VB-kvalifikációs versenyére készülő Strúbel Bence is úgy léphetett fel a színpadra, mint a legnagyobb esélyes. Az elmúlt négy versenyét ugyanis „zsinórban” megnyerte, és jó formában állhatott az Underhand fához.

Izgalmak és váratlan fordulatok

Az első fordulóban a fekvő és az álló rönkvágás, valamint a Stock Saw, vagyis a motorfűrész korongvágás volt a feladat, amit minden versenyző teljesített. Ezt követően három sportfavágó esett ki, még hozzá az újonc Gyécsek Norbert, illetve Ollé Péter és Freschli Krisztián. Ekkor ráadásul az első és a negyedik helyen is holtverseny alakult ki. Az élen Bozsó Zoltán és Strúbel Bence várta a folytatást, a két egyszeres magyar bajnok összecsapása tehát elképesztő feszültséget hozott a Single Buck vonófürészes számnál, ahol már a pontok duplázódtak, és amit Strúbel Bence a mezőny leggyorsabbjaként teljesített. Az egyébként kifejezetten erős versenyszáma, a Springboard viszont nem úgy jött össze, ahogy szerette volna. Egy zseb rossz kifaragása miatt csak a harmadik legjobb idő kerülhetett a fiatal versenyző neve mellé, míg Juhász István kapta a legtöbb, 16, Bozsó Zoltán pedig a második legtöbb, 14 pontot, így a forduló végére biztosíthatta első helyét.

A második forduló után újabb két versenyző esett ki, ezúttal a dányi Szabó Pétertől és a miskolci tűzoltótól, Pankotai Zoltántól búcsúzott a közönség, Bozsó Zoltán pedig a legtöbb pont birtokosaként utolsóként vághatta a három korongot a Hot Saw-ban.

Ekkor Andráska Zoltán, Juszko Zsolt és Strúbel József Dedi rontott, őket az adott versenyszámban diszkvalifikálták, míg Juhász István nem hivatalosan új nemzeti csúcsot állított be, alig 7,5 másodperces vágásával. Ekkor Strúbel Bence apró rontása éppen elég volt ahhoz, hogy az ópusztaszeri Bozsó Zoltán a saját kezébe vehesse a sorsát. A Hot Saw mellett állva az alföldi fakitermelő már tudta: ha a második leggyorsabb Hot Saw-t vágja, akkor 2019 után ismét magyar bajnok lehet, és Juhász István, valamint Strúbel Bencét is megelőzi.

Végül sikerült is a vágása, ezzel pedig megtartotta első helyét, így hosszú

idő után duplázni tudott, bár ezt a verseny előtt talán ő maga sem hitte volna. A bajnokság során viszont látszott, hogy kiváló formában van, fejben is koncentrált, és a fái is megfelelőek voltak. Talán az is segíthette Bozsó Zoltánt, hogy nyomás nélkül versenyezhetett. Mindenesetre, ha egyetlen ponttal is, de valójában kérdést sem hagyva állhatott fel a dobogó legmagasabb fokára másodszor is.

„Még fel sem fogtam!”

„Még fel sem tudom fogni, hogy újra magyar bajnok vagyok. Gratulálok mindenkinek, hogy ilyen nagyszerű versenyt hoztunk össze, mindenki keményen küzdött. Szerencsém is volt a fákkal, és valóban nem gondoltam, hogy ma a csúcra érek, de nagyon boldog vagyok” – nyilatkozta Bozsó Zoltán a verseny után.

„A Nemzeti Bajnokság előtt azt mondtam, hogy egy magasra rakott lécszeretnének lenni a fiatalok előtt, és örülök, hogy még mindig az lehetek. Boldog vagyok, hogy itt van az utánpótlás, de ismét bebizonyítottam, hogy számolni kell velem. Szeretem ezt a sportot, ezt az egész miliőt, ha nem szeretném, akkor 57 évesen már abbahagytam volna. De jól érzem magam a STIHL Timbersports családban” – fogalmazott Juhász István, aki természetesen gratulált Bozsó Zoltán második győzelméhez is.

STIHL Timbersports Nemzeti Bajnokság eredménye:

- Bozsó Zoltán – 75
- Juhász István – 74
- Strúbel Bence – 72
- Juszko Zsolt – 36
- Andráska Zoltán – 36
- Strúbel József – 34
- Szabó Péter – 33
- Pankotai Zoltán – 24
- Freschli Krisztián – 13
- Ollé Péter – 11
- Gyécsek Norbert – 4

A STIHL Timbersports világbajnokságot, ahol a magyar csapatnak is drukkolhatunk, 2023. november 3-án és 4-én rendezik meg Németországban, Stuttgartban. Az egyéni és csapatversenyeket a széria hivatalos felületein nyomon lehet majd követni.

A STIHL TIMBERSPORTS® 2023. évi csapat- és egyéni világbajnoksága Stuttgartban

**Ausztrália újra megnyerte
a Stihl Timbersports® csapat
világbajnokságot**

2023. november 3., Németország – A német város, Stuttgart a fakitermelő sportok mesterkurzusának volt szemtanúja, amikor Ausztrália egymás után példátlanul negyedik STIHL TIMBERSPORTS® csapat-világbajnokságát megszerezte – összességében nyolcadik világbajnoki címét – tomboló közönség előtt a 6500 fős, telt házas Porsche Arénában. Ausztrália és az USA korosztályos mérkőzést vívott a 2022-es csapat-világbajnokság döntőjének megismétlésében, ahol ismét Ausztrália csapata nyert, minimális különbséggel. Mindeközben Kanada megbosszulta a 2022-es kisdöntős vereségét Új-Zélanddal és megszerezte a bronzérmét.

Az élvonalbeli fejszék

19 nemzet mérkőzött meg egymással a csapatversenyben, kiütéses formában a hatból négy versenyszámban: Stock Saw, Single Buck, Underhand Chop és Standing Block Chop. A fiatalság és a tapasztalat erőteljes keverékével – élükön a korábbi egyéni világbajnokokkal, Laurence O’Toole és Brad de Losa, valamint Brayden Meyer és Mitchell Argent – folyamatosan fejlődtek a verseny során, javítva az idejüket, amikor az osztrák és a lengyel csapat elé állítottak egy izgalmas elődöntőt a rivális Új-Zélanddal. Lenyűgöző, 48,78-as idő röpitette őket a döntőbe, ahol egy amerikai csapattal találkoztak, amely 47,00-as egyéni csúcsot ért el, és ezzel szomszédjukat, Kanadát küldték be a kisdöntőbe. A Jason Lentz, Matt Cogar, Matthew Slingerland és Mark Bouquin alkotta USA-csapat tudta, hogy hasonló idő a döntőben fantasztikus esélyt adna a Chopperoos-győzelmi sorozat megszakítására a versenyen, és csapásról csapásra mérkőzött meg Ausztráliával, de csak 2,29 másodperccel került előrébb.

Brayden Meyer, a Team World Champions Australia játékosja így nyilatkozott: „Nagyszerű érzés sorozatban negyedik címünket megnyerni. Hihetetlen érzés hátulról feljönni és nyerni. Mindig is hittünk ebben, és csak meg kellett mutatnunk ezen az éjszakán. Stuttgartban a

legjobb a légkör, ami valaha volt. Valahányszor itt jártunk, mindig a legörültebb és a legjobb volt.” Matthew Slingerland, az USA második helyezette ezt mondta: „Azért jöttünk ide, hogy nyerjünk, és sajnálatos, hogy nem sikerült, de két egyéni rekordot állítottunk fel az Egyesült Államoknak, szóval remélem, hogy büszkévé tettük az országot. Ez a leggyorsabb csapat, amit valaha kiállítottunk, és ez az időkből látható. Éhesebben térünk majd vissza, mint valaha, és megpróbálunk nyerni jövőre. Stuttgart az egyik legjobb hely, ahová eljuthattunk. A rajongók ujjongtak, és minden alkalommal libabőrös lettem, amikor felmentem a színpadra. Irreális volt.”

A kisdöntőben a legyőzött elődöntős Team Canada és a Team New Zealand mérkőzött meg a dobogó utolsó helyéért. A csapatok fej-fej mellett haladtak az utolsó versenyben, de Stirling Hartnak túl sok volt a kedvenc Standing Block Chop-ja, és ez adta a különbséget, amivel a kanadai csapat megszerezte a harmadik helyet és a bronzérmét.

Azon az estén, amikor a STIHL TIMBERSPORTS® a néhai Jason Wynyard és Martin Komárek előtt tisztelgett, a bronzérmes, kanadai származású Stirling Hart ezt mondta: „Ma elég sok érzélem táplált bennünket. Nekem személy szerint Jason Wynyard és Martin Komárek nagyon közeli barátaim voltak – Martin Komárek felesége és gyerekei ma is itt vannak –, és nekem személy szerint ez sokat jelent. A srácok mindannyian támogatták egymást, és nem is kívánhatnék jobb csapatot.”

A stuttgarti elragadtatott fogadtatás ellenére Németország nem tudta kihasználni a „hazai pálya” előnyeit, és a 16. fordulóban kiszállt a versenyből, kikapva Franciaországtól. A Porsche-Arénában a szurkolók jobb eredményt reméltek a szombati egyéni versenyen, ahol Danny Martin képviselte a rendező nemzetet.

Egy izgalmas csapatversenyt követően szombaton a világ 12 legjobb sportolója tért vissza a Porsche-Arénába, hogy megmérkőzzön mind a hat szakágban az egyéni világbajnokságon.

Head nyerte az egyéni versenyt

Jamie Head nyerte a Stihl Timbersports® egyéni világbajnokságát, hogy újabb dupla aranya legyen Ausztráliának.

2023. november 4., Németország – Jamie Head megnyerte a Stihl Timber-

sports® egyéni világbajnokságot, amivel Ausztrália immár második éve dupla aranyat nyert, amikor a „The Original Extreme Sport” zárta az elit fakitermelő sportok fenomenális hétvégéjét a németországi Stuttgartban. A zsűfólásig megtelt Porsche-Arénában egy újabb teltházas, 6500 fős szurkolói tömeg hallatta hangját, miközben Head győzelmet aratott. Jamie Head egy lebilincselő éjszakát zárt le a Hot Seatben – és ezzel a dobogó tetején – a legizgalmasabb dráma utolsó fordulója után. Miután 5,66 másodperces Hot Saw idejével a lista élére ugrott, a német Danny Martint pedig egyetlen ponttal megelőzte a svéd Emil Hansson. Az amerikai Jason Lentz eltöltése a sor megszakítása, majd egy sikertelen fellebbezés miatt a szurkolók a teltházas Porsche-Arénában felálltak, és Head volt az utolsó sportoló, aki színpadra lépett. Head hatalmas nyomás alatt szerezte meg a győzelmet, 8,40-es idővel, ami elég volt ahhoz, hogy megszerezze a hat pontot és a második aranyérmét a hétvégén, így Hansson és Martin meg kellett elégedjen az ezüst-, illetve a bronzérmével. Miután Ausztrália péntek este megnyert egy izgalmas csapatversenyt, az egyéni versenyszámban a világ 12 legjobb favágó sportolója küzdött meg egymással a Stihl Timbersports® mind a hat szakágában: Underhand Chop, Stock Saw és Standing Block Chop, Single Buck, Springboard és Hot Saw.

A lenyűgöző este koronája az első egyéni nemzetközi verseny megnyerése

Az Underhand Chop, illetve a Hot Saw sorozatban elért hét-, illetve hatpontos eredmény után Head győzelme a hihetetlenül erős középső négy szakágra épült: Stock Saw, Standing Block Chop, Single Buck és Springboard, ahol a második, harmadik, illetve első helyen végzett. A csúcspont számára a Single Buck volt, ahol új országos rekordot állított fel egy olyan forduló során, amelyben a mezőny valóban a legjobb eredményt hozta: a maradék nyolc sportoló közül egy kivételével mindenki egyéni csúcsot ért el – Hansson, Martin és Koen Martens mellett (Belgium) – csatlakozott Headhez a nemzeti rekordok felállításában. A forduló végén Pierre Puybaret (Franciaország), Ben Cumberland (Kanada), Martin Roušal (Csehország) és Redmer Knol (Hollandia) távozott a versenyből, a harmadik versenyszám után, mint a négy legalacsonyabb helyen álló sportoló. Cyril

Pabst (Svájc) és Jack Jordan (Új-Zéland) követte példáját a deszka után, hogy a hat legmagasabb pontszámmal rendelkező sportolót állva hagyva megküzdjenek az éremért az utolsó versenyszámban. Hansson, aki egyre lenyűgözőbb pontszámokkal szállt be a versenybe, megszerezte első dobogós helyezését a világbajnokságon. Hozzá csatlakozott Martin, akit a szenvedélyes hazai közönség 2010 óta Németország első egyéni vb-jére szurkolt, miközben az európai sportolók lenyűgöző kihívást jelentettek a tengerentúli nemzetek hagyományos dominanciája ellen.

Az egyéni világbajnok, Jamie Head így nyilatkozott: „Régóta vagyok a Timbersports®-ban, megtettem a kemény edzéseket, ezért jó aranyéremmel hazatérni. Győzelmi szándékkal jöttem ide, és sokat edzettem, ezért úgy gondoltam, hogy jó esélyem van. Dupla arannyal hazatérni olyan érzés, amire soha nem számítottam – szerintem a gyerekeim és a családom nagyon boldogok lesznek, amikor hazaérek az „áruval”! A Porsche-Arénában ez az örült tömeg a legjobb, soha nem hallani ilyen közönséget sehol a világon. Mindannyian szeretünk

ide jönni – ez hosszú út számunkra, de mindent megér, ha ekkora tömeg van.”

A magyar válogatott hajszállal maradt le a főtábláról

A STIHL Timbersports világbajnokság csapatversenyén nagyszerű hangulatban vághatták a fát a nemzeti válogatottak, köztük a magyar négyes, Bozsó Zoltán, Juhász István, Strúbel Bence és Juszkó Zsolt.

A bravúr ezúttal a részükről elmaradt, bár az mindössze 4 századmásodpercen múlt. Ausztrália magabiztosan szerezte meg újabb, nyolcadik világbajnoki címét.

Bár a STIHL Timbersports világbajnokság csapatversenye hivatalosan az esti órákban kezdődött, a délután folyamán a legjobb 12 gárda egy időmérőn már biztosíthatta helyét a főtáblán. A magyar csapat ekkor a 15. legjobb időt vágta 1:19.54-gyel, amit biztató előjelnek vehettek, hiszen végül a legjobb 16 kerülhetett a főtáblára. Ehhez azonban este ismételni kellett, ami ezúttal nem sikerült. Az időeredmény nem sokkal volt rosszabb, 1:21:01, ám ez pont nem volt elég a továbbjutáshoz.

A hollandok ugyanis 1:20.57-tel jobbak lettek, így a következő körben ők csapathatnak össze az USA négyesével.

„Ennyin múlik egy világbajnoksági szereplés. Itt már mindenki olyan profi, hogy például egyetlen picit fejszeberagadás azt jelenti, hogy búcsúzni kényszerülünk” – fogalmazott Bozsó Zoltán a verseny után.

A magyar csapat vegyes érzésekkel szurkolta végig a világbajnokságot, hiszen különösen fájó volt számukra, hogy ennyire kevés választotta el őket a főtáblától, ahol a hollandok ráadásul rontottak is, másodpercekkel rosszabb időt értek el, mint a vigaszági selejtezőben.

„Ezt a hangulatot át kell élni. Sokan kérdezik tőlem otthon, hogy milyen egy STIHL Timbersports világbajnokság, és nem tudok rá választ adni. Annyit szoktam mondani, hogy el kell jönni, át kell élni, mert ez valami fantasztikus. Itt lehet megérteni, hogy milyen rangja, megbecsülése van ennek a sportágnak, amit nekünk Magyarországon is képviselnünk kell” – nyilatkozta a hétszeres magyar bajnok, világbajnoki hetedik helyezett Juhász István.

XXIII. Nemzetközi Erdészeti és Faipari Sportnapok eredményei – 2023 (KAEG Zrt.)

	Sánkányhajó	Lövészet (Csapat)	Kispályás labdarúgás	Erdészlusa	Asztalitenisz (női)	Asztalitenisz (férfi)	Úszás gyors (női)	Úszás 50 gyors (férfi)	Úszás mell (női)	Úszás 50 mell (férfi)	Falmászás (női)	Falmászás (férfi)	Tarokk	Uti	Sakk	Darts	Terepfutás (4600 m) női	Terepfutás (4600 m) férfi	Futás (500 m) női	Futás (500 m) férfi	Lövészet (egyéni) női	Lövészet (egyéni) férfi	Ijászat (csigásij) női	Ijászat (csigásij) férfi	Ijászat (tradicionális) női	Ijászat (tradicionális) férfi	Ijászat (vadászreflex ij) női	Ijászat (vadászreflex ij) férfi
Agrárminisztérium															3													
Bakonyerdő Zrt.	5	3	1		3		7		7		5		5		10	7	1	8										
EFDSZ																												
EFDSZ-Horvát erd szak személyzet																												
EFDSZ-Román erd szak személyzet						7									9													
EGERERDŐ Zrt.	1	4			4				5	3			3		4			4	3	9				7	2	12		
ÉSZAKERDŐ Zrt.		2		12	10								1			1	7	7	2		1				4			
Gemenc Zrt.																												
Ipoly Erdő Zrt.		1	1				8		4													1					9	
KAEG ZRT.						5	8	1	11									3	4	4								
KEFAG Zrt.				5	5	1	5				7	2												8	6			
Mecsekerdő Zrt.		7				2						2										15						
NEFAG Zrt.												4										2			7			
NYÍRERDŐ ZRT			4																					4	3			
Pilis Parkerdő Zrt.	7	2							2				4			2	5		15		4				7		7	
SEFAG Zrt.					5					3		7	4	1	5													
Szombathelyi Erdészeti Zrt.	3																4							5				
VADEX Mezőföldi Zrt.							2	3									7	5										
VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt.																												
Vértesserdő Zrt	2	3	5	4		4	4				1	5					1	5			8							
ZALAERDŐ Erdészeti Zrt.	4	5	7		7	7	7		5	3	3	3	3	9														

30 évesek az állami erdőgazdaságok

A SoE és az OEE ünnepi konferenciája Sopronban

Újabb állomásához ért a Soproni Egyetem és az Országos Erdészeti Egyesület együttműködése. Ennek keretében az Egyesület szakosztályainak, valamint az Egyetem, kiemelten az Erdőmérnöki Kar intézeteinek szemszögéből világítunk rá meghatározó ágazati, szakmai aktualitásokra. A folyamat fontos célja továbbá a hallgatóság szorosabb bekapcsolása a szakma vérkeringésébe és az Egyesület életébe.

A 2023. november 21-én, a soproni Ligneumban megrendezett eseményen a Közgazdasági Szakosztály, valamint a SOE ERTI Ökonómiai Osztály kezdeményezésére az állami erdőgazdasági cégcsoport részvénytársasággá alakulásának 30. évfordulójáról emlékeztünk meg.

A Soproni Egyetem Lignum Rendezvényházában gyűlt össze mintegy 150 fő – meghatározó ágazati vezetők, erdőgazdasági vezérigazgatók, egyetemi oktatók, és szép számmal az Erdőmérnöki Kar hallgatói. A jelenlévők délelőtt egy konferencia keretében kaphattak átfogó képet az állami erdőgazdaságok, mint részvénytársasági cégcsoport egykori megalakulásáról, három évtizedes történetének folyamatáról és eredményeiről.

Prof. dr. Fábíán Attila rektor köszöntőjében kitért az Egyetem és az erdőgazdaságok szoros együttműködésére, annak eredményeire, előnyeire és további lehetőségeire.

A rektort Zambó Péter erdőkért és földügyekért felelős államtitkár követte, aki a cégcsoport tulajdonosi joggyakorlójának képviseletében szolt az egybegyűttekhez. Köszöntőjében kiemelte, hogy az állami és magán erdőgazdaságok szervezete az egyik legfontosabb háttér az Egye-

Prof. dr. Fábíán Attila rektor

tem működése mögött. A hallgatóknak ugyanis már a képzés során találkozniuk kell a napi gyakorlattal, hogy használhatóbb tudással léphessenek ki a munkaerőpiacra. A kutatási tevékenység pedig nem lehet eredményes a gazdálkodókkal kialakított kapcsolat nélkül.

Zambó Péter államtitkár

A továbbiakban Kiss László, az OEE elnökeként vázolta fel az átalakulás előzményeit, emelte ki főbb dilemmáit és kiforrott megoldásait – a folyamatot alakító gazdasági és társadalmi körülmények tükrében.

Kiss László, az OEE elnöke

A rendezvény meghívott előadója volt Szabados János – a cégcsoport egykori átalakításának meghatározó alakja.

Boldog és sikeres 2024. esztendőt!

JANUÁR		
1	Hétfő	Újév, Fruzsina
2	Kedd	Ábel, Gergely
3	Szerda	Benjámin, Genovéva
4	Csütörtök	Leona, Titusz
5	Péntek	Simon, Emília
6	Szombat	Boldizsár
7	Vasárnap	Attila, Ramóna
8	Hétfő	Gyöngyvér, Szőrény
9	Kedd	Marcell, Juliánusz
10	Szerda	Melánia, Vilmos
11	Csütörtök	Ágota, Honoráta
12	Péntek	Ernő, Tatjana
13	Szombat	Veronika, Csongor
14	Vasárnap	Bódog, Félix
15	Hétfő	Loránd, Lóránt
16	Kedd	Gusztáv, Marcell
17	Szerda	Antal, Antónia
18	Csütörtök	Piroska, Margit
19	Péntek	Márió, Sára
20	Szombat	Fábián, Sebestyén
21	Vasárnap	Ágnes, Ágnéta
22	Hétfő	Artúr, Vince
23	Kedd	Rajmund, Zelma
24	Szerda	Timót, Ferenc
25	Csütörtök	Pál, Henrik
26	Péntek	Paula, Vanda
27	Szombat	Angelika, Angéla
28	Vasárnap	Karola, Károly
29	Hétfő	Adél, Valér
30	Kedd	Martina, Gerda
31	Szerda	Marcella, János

FEBRUÁR		
1	Csütörtök	Ignác, Brigitta
2	Péntek	Aida, Karolina
3	Szombat	Balázs, Oszkár
4	Vasárnap	Csenge, Ráhel
5	Hétfő	Ágota, Ingrid
6	Kedd	Dorottya, Dóra
7	Szerda	Rómeó, Tódor
8	Csütörtök	Aranka, Jeromos
9	Péntek	Abigél, Alex
10	Szombat	Elvira
11	Vasárnap	Bertold, Marietta
12	Hétfő	Lídia, Livia
13	Kedd	Ella, Linda
14	Szerda	Bálint, Valentin
15	Csütörtök	Georgina, Kolos
16	Péntek	Julianna, Lilla
17	Szombat	Donát, Alex
18	Vasárnap	Bernadett, Simon
19	Hétfő	Zsuzsanna, Konrád
20	Kedd	Aladár, Álmos
21	Szerda	Eleonóra, Zelmira
22	Csütörtök	Gerzson, Margit
23	Péntek	Alfréd, Polikárd
24	Szombat	Mátyás, Etel
25	Vasárnap	Géza, Cézár, Vanda
26	Hétfő	Edina, Viktor, Győző
27	Kedd	Ákos, Bátor, Gábor
28	Szerda	Elemér, Oszwald
29	Csütörtök	Szőkőnap

MÁRCIUS		
1	Péntek	Albin, Albina, Lea
2	Szombat	Lujza, Ágnes, Henriett
3	Vasárnap	Kornélia, Frigyes
4	Hétfő	Kázmér, Zorán
5	Kedd	Adorján, Adrián
6	Szerda	Inez, Leonóra
7	Csütörtök	Tamás, Felicitász
8	Péntek	Zoltán, János
9	Szombat	Fanni, Franciska
10	Vasárnap	Ildikó, Gusztáv
11	Hétfő	Szilárd, Tímea
12	Kedd	Gergely, Györke
13	Szerda	Krisztián, Ajtony
14	Csütörtök	Matild, Matilda
15	Péntek	Nemzeti ünnep, Kristóf
16	Szombat	Henrietta, Herbert
17	Vasárnap	Gertrúd, Patrik
18	Hétfő	Sándor, Ede
19	Kedd	József, Bánk
20	Szerda	Klaudia, Alexandra
21	Csütörtök	Benedek, Miklós
22	Péntek	Beáta, Izolda
23	Szombat	Emőke, Botond, Ottó
24	Vasárnap	Gábor, Karina
25	Hétfő	Iren, Irisz
26	Kedd	Emánuel, Árpád
27	Szerda	Hajnalka, Lídia
28	Csütörtök	Gedeon, Johanna, Gida
29	Péntek	Nagypéntek, Augusztá
30	Szombat	Zalán, Izodor
31	Vasárnap	Húsvét, Árpád, Benő

JÚLIUS		
1	Hétfő	Annamária, Tihamér
2	Kedd	Ottó
3	Szerda	Kornél, Soma
4	Csütörtök	Ulrik
5	Péntek	Emese, Sarolta
6	Szombat	Csaba, Mária
7	Vasárnap	Apollónia, Cirill
8	Hétfő	Ellák, Edgár, Eperke
9	Kedd	Lukrécia, Veronika
10	Szerda	Amália, Melinda
11	Csütörtök	Lili, Nóra
12	Péntek	Dalma, Izabella
13	Szombat	Jenő, Henrik
14	Vasárnap	Órs, Stella
15	Hétfő	Henrik, Roland
16	Kedd	Valter, Irma
17	Szerda	Elek, Endre, Lotti
18	Csütörtök	Frigyes, Mirkó
19	Péntek	Emília
20	Szombat	Illés, Margaréta
21	Vasárnap	Daniella, Dániel, Léna
22	Hétfő	Magdolna, Mária
23	Kedd	Lenke, Brigitta
24	Szerda	Kincső, Kinga
25	Csütörtök	Jakab, Kristóf
26	Péntek	Anna, Anikó
27	Szombat	Olga, Liliána
28	Vasárnap	Szabolcs, Ince
29	Hétfő	Flóra, Márta
30	Kedd	Judit, Xénia
31	Szerda	Oszkár, Ignác

AUGUSZTUS		
1	Csütörtök	Boglárka, Alfonz
2	Péntek	Lehel, Özséb
3	Szombat	Hermína, Lídia, Tea
4	Vasárnap	Dominika, Domonkos
5	Hétfő	Krisztina
6	Kedd	Berta, Bettina
7	Szerda	Ibolya
8	Csütörtök	László, Eszmeralda
9	Péntek	Emőd, Román
10	Szombat	Lőrinc, Csilla
11	Vasárnap	Zsuzsanna, Tiborc
12	Hétfő	Klára, Diána
13	Kedd	Ipoly, Vítalia
14	Szerda	Marcell, Özséb
15	Csütörtök	Mária
16	Péntek	Ábrahám, Rókus
17	Szombat	Jácint, Réka
18	Vasárnap	Ilona, Rajnald
19	Hétfő	Huba, Emília
20	Kedd	Államalapítási ü., István
21	Szerda	Hajna, Sámuel
22	Csütörtök	Menyhért, Mirjam
23	Péntek	Bence, Fülöp
24	Szombat	Bertalan, Aliz
25	Vasárnap	Lajos, Patrícia
26	Hétfő	Izsó, Natália
27	Kedd	Gáspár, Cézár
28	Szerda	Ágoston, Mózes
29	Csütörtök	Beatrix, Erna
30	Péntek	Rózsa, Félix
31	Szombat	Bella, Erika, Zétény

SZEPTEMBER		
1	Vasárnap	Egon, Egyed
2	Hétfő	Dorina, Rebeka
3	Kedd	Hilda, Gergely
4	Szerda	Rozália, Ida
5	Csütörtök	Lőrinc, Vikta
6	Péntek	Zakariás, Beáta
7	Szombat	Regina
8	Vasárnap	Adrienn, Mária
9	Hétfő	Ádám
10	Kedd	Hunor, Nikolett
11	Szerda	Teodóra, Igor
12	Csütörtök	Mária, Irma
13	Péntek	Kornél, Ludovika
14	Szombat	Roxána, Szeréna
15	Vasárnap	Enikő, Melitta
16	Hétfő	Edit, Ciprián
17	Kedd	Zsófia, Róbert
18	Szerda	Diána, József
19	Csütörtök	Vilhelmina, Vilma
20	Péntek	Friderika
21	Szombat	Mirella, Máté
22	Vasárnap	Móric, Tamás
23	Hétfő	Tekla, Líviusz
24	Kedd	Gellért, Mercédesz
25	Szerda	Eufrozina, Kende
26	Csütörtök	Jusztina, Kozma
27	Péntek	Adalbert, Vince
28	Szombat	Vencel, Salamon
29	Vasárnap	Mihály, Gábor
30	Hétfő	Jeromos, Hunor

Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete

ÁPRILIS

1	Hétfő	Húsvét, Hugó, Agád
2	Kedd	Áron, Ferenc
3	Szerda	Buda, Richárd
4	Csütörtök	Izidor
5	Péntek	Vince
6	Szombat	Biborka, Vilmos
7	Vasárnap	Nagypéntek, Herman
8	Hétfő	Dénes, Valter, Valér
9	Kedd	Erhard, Ákos
10	Szerda	Zsolt
11	Csütörtök	Leó, Szaniszló
12	Péntek	Gyula, Balduin
13	Szombat	Ida, Márton
14	Vasárnap	Tibor, Bende
15	Hétfő	Anasztázia, Tas
16	Kedd	Csongor
17	Szerda	Rudolf
18	Csütörtök	Andrea, Ilma, Pille
19	Péntek	Emma, Malvin
20	Szombat	Tivadar, Odett
21	Vasárnap	Konrád, Zelma
22	Hétfő	Csilla, Noémi
23	Kedd	Béla, Adalbert
24	Szerda	György, Hunor
25	Csütörtök	Márk, Anyos, Niké
26	Péntek	Ervin, Klézsusz
27	Szombat	Zita, Mariann
28	Vasárnap	Valéria, Péter
29	Hétfő	Péter
30	Kedd	Katalin, Kitti

MÁJUS

1	Szerda	Munka ü., Fülöp, Jakab
2	Csütörtök	Zsigmond, Atanáz
3	Péntek	Tímea, Irma
4	Szombat	Flórián, Mónika
5	Vasárnap	Györgyi, Gotthárd
6	Hétfő	Frida, Ivett
7	Kedd	Gizella, Gusztáv
8	Szerda	Mihály, Győző
9	Csütörtök	Gergely, Alberta
10	Péntek	Pálma, Ármin
11	Szombat	Ferenc, Fábó
12	Vasárnap	Pongrác
13	Hétfő	Szervác, Imola
14	Kedd	Bonifác, Gyöngyi
15	Szerda	Zsófia, Szonja
16	Csütörtök	Botond, Mózes
17	Péntek	Paszka, Rezeda
18	Szombat	Erik, Alexandra
19	Vasárnap	Pünkösöd, Ivó, Milán
20	Hétfő	Pünkösöd, Bernát, Felícia
21	Kedd	Konstantin
22	Szerda	Júlia, Rita, Emil
23	Csütörtök	Dezső, Renáta
24	Péntek	Eszter, Eliza
25	Szombat	Orbán, Gergő
26	Vasárnap	Evelin, Fülöp
27	Hétfő	Hella, Ágoston
28	Kedd	Csanád, Emil
29	Szerda	Magdolna, Ervin
30	Csütörtök	Janka, Zsanett
31	Péntek	Angéla, Petronella

JÚNIUS

1	Szombat	Tünde, Jusztinusz
2	Vasárnap	Anita, Kármén
3	Hétfő	Klotild, Cecília
4	Kedd	Bulcsú
5	Szerda	Fatime
6	Csütörtök	Norbert, Cintia
7	Péntek	Róbert, Fülöp
8	Szombat	Medárd, Helga, Izabell
9	Vasárnap	Félix, Annabell
10	Hétfő	Margit, Gréta
11	Kedd	Barnabás
12	Szerda	Villő, Orfeusz, Cinella
13	Csütörtök	Anett, Antal
14	Péntek	Vazul, Herta
15	Szombat	Jolán, Vid, Viola
16	Vasárnap	Jusztin, Jusztina
17	Hétfő	Laura, Alida
18	Kedd	Arnold, Levente
19	Szerda	Gyárfás, Zorinka
20	Csütörtök	Rafael, Dina
21	Péntek	Alajos, Leila
22	Szombat	Paulina, Tamás
23	Vasárnap	Zoltán, Szultána
24	Hétfő	Iván, János
25	Kedd	Vilmos, Vilma, Viola
26	Szerda	János, Pál
27	Csütörtök	László, Sámson
28	Péntek	Irén, Levente
29	Szombat	Péter, Pál
30	Vasárnap	Pál

OKTÓBER

1	Kedd	Malvin, Teréz
2	Szerda	Petra, Örs
3	Csütörtök	Helga, Évald
4	Péntek	Ferenc, Hajnalka
5	Szombat	Aurél
6	Vasárnap	Brúnó, Renáta
7	Hétfő	Amália, Bekény
8	Kedd	Koppány, Etelka
9	Szerda	Dénes, Lora
10	Csütörtök	Gedeon, Bendegúz
11	Péntek	Brigitta, Gitta
12	Szombat	Miksa, Rezső
13	Vasárnap	Ede, Kálmán
14	Hétfő	Helén, Lívia
15	Kedd	Teréz, Aranka
16	Szerda	Gál, Hedvig, Margit
17	Csütörtök	Hedvig, Rudolf
18	Péntek	Lukács, Ambrus
19	Szombat	Nándor, Ferdinánd
20	Vasárnap	Vendel, Kleopátra
21	Hétfő	Orsolya, Klementina
22	Kedd	Előd, Korinna
23	Szerda	Nemzeti ünnep, Gyöngyi
24	Csütörtök	Salamon, Herold
25	Péntek	Bianka, Blanka
26	Szombat	Dömötör, Albin, Medox
27	Vasárnap	Szabina, Antonietta
28	Hétfő	Simon, Szimonetta
29	Kedd	Nárcisz, Őzike
30	Szerda	Alfonz, Stefánia
31	Csütörtök	Farkas, Cseke, Rodrigo

NOVEMBER

1	Péntek	Mindenszentek, Marianna
2	Szombat	Achilles, Bató
3	Vasárnap	Győző, Márton
4	Hétfő	Károly, Karola
5	Kedd	Imre, Zakariás
6	Szerda	Lénárd, Krisztina
7	Csütörtök	Rezső, Ernő
8	Péntek	Zsombor, Kolos
9	Szombat	Tivadar
10	Vasárnap	Réka, András, Leó
11	Hétfő	Márton, Martin
12	Kedd	Jónás, Renátó
13	Szerda	Szilvia, Szaniszló
14	Csütörtök	Alíz, Vanda, Huba
15	Péntek	Albert, Lipót
16	Szombat	Ödön, Margit
17	Vasárnap	Gergő, Hortenzia
18	Hétfő	Jenő, Jolán
19	Kedd	Erzsébet, Zsóka
20	Szerda	Jolán, Zsolt, Ödön
21	Csütörtök	Olivér, Amália
22	Péntek	Cecília, Filemon
23	Szombat	Kelemen, Klementina
24	Vasárnap	Emma, Flóra, Virág
25	Hétfő	Katalin, Katinka
26	Kedd	Virág, Konrád
27	Szerda	Virgíli, Virginia
28	Csütörtök	Stefánia, Jakab
29	Péntek	Taksony, Brenda, Ilma
30	Szombat	András, Andor

DECEMBER

1	Vasárnap	Elza, Blanka
2	Hétfő	Melinda, Vivien
3	Kedd	Ferenc, Olívia
4	Szerda	Barbara, Borbála
5	Csütörtök	Vilma, Csaba
6	Péntek	Miklós, Gyopár
7	Szombat	Ambrus, Ambrózia
8	Vasárnap	Mária, Emőke
9	Hétfő	Natália, Valéria
10	Kedd	Judit, Loretta
11	Szerda	Árpád, Árpádia
12	Csütörtök	Gabriella, Johanna
13	Péntek	Luca, Otília, Lúcia
14	Szombat	Szilárda, Szilárd
15	Vasárnap	Valér, Detre
16	Hétfő	Etelka, Aletta
17	Kedd	Lázár, Olimpia
18	Szerda	Augusztá, Gracián
19	Csütörtök	Viola, Anasztáz
20	Péntek	Teofil, Liberátusz
21	Szombat	Tamás, Péter
22	Vasárnap	Zénó, Anikó
23	Hétfő	Viktória, Zente
24	Kedd	Szenteste, Ádám, Éva
25	Szerda	Karácsony, Eugénia
26	Csütörtök	Karácsony, István
27	Péntek	János, Teodor
28	Szombat	Kamilla, Apor
29	Vasárnap	Tamara, Tamás
30	Hétfő	Dávid, Hunor
31	Kedd	Szilveszter, Donáta

Ő az egészségi állapota miatt írásban küldte el a korszakot egyedülállóan összefoglaló gondolatait és a résztvevőknek szánt kedves üzenetét. Előadását Kiss László elnök olvasta fel.

Elnökünk szavaihoz az OEE Közgazdasági Szakosztálya, egyben a gazdasági vezetők körének részéről *Tóth Gábor* vezérigazgató-helyettes (Ipoly Erdő Zrt.) áttekintő előadása kapcsolódott „*Az állami erdők kezelése az erdészeti részvénytársaságok átalakulástól napjainkig*” címmel.

A konferencia előadói

Tóth Gábor vezérigazgató-helyettes

Az állami cégcsoport elmúlt 30 évéről a képet a Soproni Egyetem Erdészeti Tudományos Intézete részéről *dr. Schiberna Endre* osztályvezető (SoE ERTI Ökonómiai Osztály) prezentációja tette teljessé. „*Az állami erdővagyon-gazdálkodás*” című, a kezelt erdővagyon paramétereiben történt változásokat bemutató előadásában mindannyiunk figyelmébe ajánlotta prof. dr. Lett Béla „*Amit az írások mondanak – 30 éve alakultak az erdészeti részvénytársaságok*” című kiadványát is.

Csóka Péter

A délelőtti rész zárásaként, *Csóka Péternek*, a FAO erdészeti részlege korábbi igazgató-helyettesének „*Az erdőgazdálkodás kilátásai*” című előadása hangzott el. Az ebben összefoglalt és elemzett, az erdőket és erdőgazdálkodókat érintő

nemzetközi folyamatok, a jövőt felvillantó keretbe helyezte a korábbi előadások üzeneteit is.

Délután a program a Közgazdasági Szakosztály, valamint az AM Erdőkért és Földügyekért Felelős Államtitkársága képviselőinek előadásaival, az előadók és az erdőmérnök hallgatók interaktív konzultációjával folytatódott.

A szakosztály képviselői – valamint az AM részéről *Kovács Ferenc*, a Vadgazdálkodási Főosztály vezetője, illetve *Nagy Bálint*, az Erdőgazdálkodási Főosztály vezetője – a Közgazdasági Szakosztály működéséről és küldetéséről, majd a közjóléti és turisztikai szolgáltatások, a kommunikáció, az adminisztratív életmunkát részben kiváltó és az adatkezelés pontosságát fokozó digitalizáció, valamint a vadgazdálkodás és a vadkarok gazdasági vetületeiről adtak összefoglaló tájékoztatást. A témák felvezetését az aktív hallgatósággal folytatott, részleteket kifejtő konzultáció követte.

Elmer Tamás (oe.hu)

Schiberna Endre osztályvezető

Szabados János*

Az erdőgazdálkodás átalakulása 1989–1995 között

Hérakleitosztól származik a sokszor idézett gondolat: panta rhei, azaz a világon minden örökös mozgásban van. Az egyetlen állandó a változás maga. A változás sebessége, intenzitása azonban nem állandó, abban nagy különbségek lehetnek. Mint a folyó, amelyik hol lassan, hol sebesebben hömpölyög, de néha nekifeszül a gátaknak, és nagy örvénylésekkel rohan a medrében. Érvényes ez a tétel a magyar erdőszetpre, az erdőgazdálkodásra is. 1989–95 között, a rendszerváltozás éveiben szakmánkban is felgyorsult és turbulenssé vált a mozgás. Ezekben az években nemcsak a partról szemléltem, hogy miként folynak az események, hanem magam is benne voltam az áramlásban. Ez lehetőség, de egyúttal kockázat is. Aki ugyanis a partról – a partvonalon kívülről – szemléli, az biztosan másképp ítéli meg az eseményeket, mint az, aki a sodrásban, a sodródásban igyekszik a csónakot a felszínen tartani.

Sem a terjedelem, sem ennek a cikknek a megírására rendelkezésre álló idő nem teszi lehetővé, hogy tudományos igényű erdőszettörténetet írjak. Csak arra vállalkozom, hogy a birtokomban lévő porosodó levelek, jegyzőkönyvek, a szakmai nyilvánosság előtt elhangzott előadások, korabeli újságcikkek és más iratok között böngészve, felidézzem ezt az izgalmas időszakot.

A padlásról előszedett dossziék címeit használom vezérfonalnak, és ebbe a logikába rendezem a mondanivalómat. Időrendben a legkorábbival kezdem.

Az MDF Erdészeti és Vadgazdálkodási Szakértői Kollégium szerepe az átalakulásban

A Magyar Demokrata Fórum felkérésére Király László professzor vezetésével már 1989 tavaszától készültek szakmai állásfoglalások az erdőszettel és vadgazdálkodással kapcsolatban. 1989 őszén létrejött az ún. szakértői kollégium, amelynek a választások előtt már 59 tagja volt.

Az erdőszeti igazgatás, az erdőszeti politika, oktatás, kutatás, az állami erdők és a magánerdők kezelésének szervezeti kérdései, a gazdasági szabályozás, privatizálás, természet- és környezetvédelem, vadgazdálkodás és PR területén alakultak szakértői munkacsoportok. A szakma minden ágából (oktatás, kutatás, minisztérium, erdőtervezés és felügyelet, termé-

a gyakorlati végrehajtásban azt figyelmen kívül hagyja.

Közel 30 évvel az események után – több tapasztalattal a politika természetét illetően – talán ideje szembenézni azzal, hogy a csalódásokban nagy szerepet játszottak a rendszerváltozással kapcsolatos illúzióink is. Nem ismertük a többpárti parlamenti demokrácia működésének pri-

Közéltés egykor

szetvédelem stb.) csatlakoztak szakértők és szimpatizánsok, és az OEE is magas szinten küldött képviselőket.

Az erdőszetársadalom sok kiváló és elismert szakembere kezdetektől igyekezett a szakmát foglalkoztató legfontosabb problémákat érthetővé tenni a politikusok számára és elérni, hogy a választási és később a kormányprogramban ezek megjelenjenek. Számptalan tanulmány, állásfoglalás, előadás, véleményezés született. Csak elismeréssel lehet adózni a sok lelkes, okos, önzetlen szándéknak, amely ezekből az írásokból sugárzik.

A sok befektetett munka, tudás és energia azonban nem hozta azt az eredményt, amit az 1993 őszére már 75 főre nőtt tagság szeretett volna. A 75 főből csak 23 volt tagja az akkor már párttá alakult MDF-nek. Noha a Kollégium szakmai programját az MDF Országos Elnöksége elfogadta, a végrehajtásból szinte semmi nem valósult meg.

Nemcsak a mi szakmai közösségünk, hanem az MDF legtöbb műszaki és gazdasági kollégiumának szakértői is csalódással tapasztalták, hogy a pártpolitika nem a szakmapolitikákra építi a programjait és

oritásait, és azokat a kényszerpályákat, amelyek meghatározták az első szabadon választott kormány mozgásterét.

De az is tény, hogy a Kollégium 75 tagjának több mint egynegyede a későbbiekben vezető munkaköröket töltött be a szakma legkülönbözőbb területein. A legtöbben – egykori MDF-tagok is – „túlélve” a kormányváltásokat, tudtak az erdőszet ügyére hatást gyakorolni, szakmai tudásukat és tapasztalatukat a gyakorlatban is bizonyítani.

Lehet, hogy a konkrét kormányzati döntésekben nem köszöntek vissza a szakmai javaslatok, de – ha küzdelmek árán is – a végrehajtásban érvényesíteni lehetett a legfontosabb elveket.

Tulajdoni átalakulás, állami erdők kezelése

Az 1990-ben megalakult MDF-kormányban a földművelésügyi tárca és így az erdőszet is a Független Kisgazda és Polgári Párthoz (FKGP) került. A programjuknak megfelelően a legfontosabb politikai kérdés számukra a termőföld reprivatizációja, illetve a politikai alkuk

*erdőmérnök

1984–91. – Pilisi Parkerdő, osztályvezető

1991–92. – FM. Erdészeti Hivatal, osztályvezető

1992–95. – ÁV Rt., Erdészeti Portfólió, igazgató

után elfogadott részleges termőföldkár-pótlás volt. Ez a téma ugyan érintette az erdőket és így az erdőgazdálkodást is, de az erdész szakma jelentős részét leginkább foglalkoztató erdészpolitikai kérdés, az állami erdők ügye nem tartozott az FM prioritásai közé.

Az FM Erdészeti Hivatalban 1991-től készültek a vitaanyagok és előterjesztési tervezetek az egységes államerdészeti szervezet létrehozása ügyében. Az MDF Szakmai Kollégiuma és az OEE is a kezdetektől részt vett a munkában. Még 1992 októberében is készült az Erdészeti Hivatalban olyan előterjesztés, amely ezt a koncepciót tartalmazta. Ez azonban már tárcaközi egyeztetésre sem jutott tovább. Ezen nem is lehet csodálkozni, hiszen augusztus 28-ától már törvény, illetve kormányrendelet írta elő az erdőgazdasági vállalatok részvénytársasággá való átalakítását. Erre határidőt is szabott a kormányrendelet. Vagyis a többi állami vállalattal együtt az erdőgazdaságok átalakítására is az általános megoldás vonatkozott, kizárva a költségvetési finanszírozás vagy az egyedi törvényi szabályozás lehetőségét.

A jó hír az volt, hogy a törvény az erdőgazdaságokat a részben vagy teljesen állami tulajdonban maradó gazdálkodó szervezetek közé sorolta, vagyis a teljes privatizáció és így az Állami Vagyonügynökség hatásköre alól „kimenekítette” a 22 állami erdőgazdaságot. A 19 cég, az ERDÉRT, valamint a Faipari Kutató Intézet az újonnan megalakult Állami Vagyonkezelő Rt. tulajdonosi körébe került. Három erdőgazdaság tulajdonosi jogát a Honvédelmi Minisztérium gyakorolhatta.

A szakma megosztottan reagált a fejleményekre. Az államigazgatási felügyelet alá vonás az ÁVÜ közreműködésével már korábban megkezdődött. A Vállalati Tanácsok által választott igazgatók közül többet leváltottak, és helyükre privatizációs biztosokat neveztek ki. Ez bizonytalanságot, ideiglenességet jelentett az erdőgazdaságok számára.

Ezért a felső vezetés megnyugvással fogadta, hogy szabályozott körülmények között és a korábbi területi hatáskörben önállóan működhet tovább a cég. A költségvetési formától sokan tartottak. Az Erdőfenntartási Alap továbbélésére számítva, legtöbbször működőképesnek tartották az önfinanszírozó erdőgazdálkodást, a meglévő területi felosztás szerint. A nagy szervezeti összevonásban (egységes államerdészeti) ellenérdekeltek voltak. A

középvezetők egy része is inkább a vállalkozói szemléletű erdőkezelés mellett állt, mivel kihívásként tekintettek a 80-as évek második felében már elterjedt piaccgazdaságnak nevezett gyakorlatra. (Itt nincs mód annak kifejtésére, hogy a kvázi piaccgazdasági tapasztalat – a kezelői jog tulajdonjogként való értelmezése miatt – nemcsak segítette, hanem gátolta is a szemléletváltást.)

Az akkoriban gyakran „tisztikarnak” nevezett erdészvezetők közül azonban sokan reménykedtek az egységes államerdészeti létrejöttében. Ebben szerepet játszott

Erdei rakodás

az is, hogy az erdészeti, gondnokságok szervezeti és területi épsége az államerdészeti modellben érintetlenül maradt volna. Sokan a szakmai meggyőződésük és tapasztalataik alapján tartottak egy olyan érdekeltségi környezettől, amelyben a rövid távú profitcélok az erdő túlhasználatához, a felújítások elhanyagolásához vezetnek. Ezért a költségvetés – remélt – biztonságát tartották a legjobb megoldásnak. Az nem volt köztudott, hogy egy kormányhatározat már 1992 februárjában kimondta: az új szervezet kialakítására új költségvetési forrás nem igényelhető.

A hatóságoknál, az erdőtervezésben, a kutatásban dolgozó kollegák között is elterjedt az aggodalom, hogy a részvénytársasági forma nyereségérdekeltsége az erdők lerablására fogja ösztönözni a menedzsmentet.

Az erdészeti dolgozók között pedig az a részben megalapozott félelem terjedt el, hogy a gazdasági hatékonyság a létszám jelentős csökkentését vonja maga után.

Az erdőgazdálkodási tevékenységgel integrált fafeldolgozás szerepét illetően is megosztott volt a szakma. Az állásponthoz az határozta meg, hogy milyen műszaki színvonalon állt az üzem, milyenek

voltak a piaci lehetőségei és a faipari tevékenység rövid távon előnyt vagy hátrányt jelentett-e az erdőkezelésre. A kincstári erdőkezelés hívei határozottan a faipar leválása mellett érveltek.

Az ellenzők el szeretnék volna érni, hogy a kormány az erdőgazdaságoknál halassa el az 1992. augusztusi vagyoni politikai döntések végrehajtását a Kincstári törvény elfogadásáig.

1993. február 24-ére összehívták az I. Országos Erdészgyűlést. A meghívott szónok Antall József miniszterelnök volt, aki világos és határozott állásfoglalással

lehetővé tette az egységes államerdészeti szervezet létrehozására, a kivételes törvényi keretek megteremtésére vonatkozó reményeket. Ennek ellenére a gyűlés résztvevői ajánlásokat fogadtak el, és elítélték az ÁV Rt.-n belüli átalakulás megkezdését.

Az aggodókat az sem nyugtatta meg, hogy a kezelt erdők magánosítására sem az erdőgazdaságok nem kaptak törvényi felhatalmazást. Az állami erdő ugyan ideiglenesen – a Kincstári törvény megszületéséig – az ÁV Rt. felhalmozott vagyonába tartozott, és mint tartósan állami tulajdonban maradó vagyon kikerült az ÁVÜ hatásköréből.

Az egységes államerdészeti támogatói egy ideig még lobbiztak a részvénytársasággá való átalakítás késleltetése érdekében, de az átalakulások elindultak, és 1994-ben be is fejeződtek.

Az ÁV Rt. megalakulása után rövid időn belül egyértelművé tette, hogy az erdőgazdaságok társasággá alakításával elsősorban a vagyonkezelésnek azokat a jogi és pénzügyi feltételeit fogja megteremteni, amelyek a polgári és a piaccgazdasági körülmények között szükségesek.

Az erdő és a termőföld kivételével a társaságok tulajdonjogot szereztek a korábbi kezelői jog helyett. A vagyoni értékének megállapítását követően a társaság tőkeszerkezetét úgy kellett összeállítani, hogy az erdőkezeléshez nélkülözhetetlen vagyontárgyak a törzstőkébe, a privatizálható elemek a tőketartalékba kerüljenek.

Ezzel az ÁV Rt. deklarálta, hogy csak az erdőkezeléshez közvetlenül nem szükséges vagyonelemek értékesítésére van mód.

A megalakult részvénytársaságok csak akkor kaphattak engedélyt a tőketartalékba helyezett faipari üzemek, műszaki bázisok, belterületi ingatlanok és lakások értékesítésére, ha reorganizációs okból volt erre szükség. Ezt nevezték decentralizált privatizációnak.

A vagyoneértékelés és a tőkeszerkezet kialakítása mellett az átalakulás lényeges lépése volt az Alapító Okiratok elkészítése. Ezeket a dokumentumokat a cégek készítették elő az ÁV Rt. erdészeti portfólió, a könyvvizsgáló és a jogi osztály irányítása mellett.

Az alapítás fontos része volt az Igazgatóság, a Felügyelő Bizottság tagjainak és az Rt. könyvvizsgálójának kiválasztása. A személyeket az Erdészeti Hivatallal és az ÁV Rt. által megerősített vagy kinevezett első számú vezetővel egyeztetve az Erdészeti portfólió terjesztette elő, és az ÁV Rt. Igazgatósága hagyta jóvá az Alapító Okiratban.

Az Igazgatóságokba az erdőmérnök vezérek mellett a gazdasági igazgatók kerültek be belső tagként. A külső tagok között a tudományos élet, az egyetem és az FM elismert erdész szakemberei kaptak helyet. Az FB külsős tagjai közé az Erdőfelügyelet és a természetvédelem vezető személyeit kértük fel. Az 1992–93. években csak néhány olyan szakmán kívüli tag került be a tisztségviselők közé, akiket a vezérigazgató külön kért. Vagyis az ÁV Rt. vezetése – ha volt is ilyen – elhárította a külső politikai megrendeléseket. Ez a helyzet 1994. év elejéig tartott.

Az Antall-kormányt, beleértve a vagyonnal kapcsolatos politikáját is, már a kezdetektől, és az elmúlt 25 évben is, sok kritika érte. Mindkét oldalról. Nem tartozik a tárgyhoz a kritikák minősítése. Az azonban tény, hogy az antall politikában a „fékek és ellensúlyok” kiépítése és tisztelete nagy szerepet kapott. Nemcsak az akkor még kevesek által vitatott liberális demokrácia-felfogás miatt. A tényleges hatalmi *vagyonpolitika, privatizáció, a kárpótlás*, (beleértve a parlamenti) erővi-

Munkapadon

szonyok is kikényszerítették ezt, különösen az FKGP szétválása után.

Nagy szükség volt erre a vagyonpolitika terén is. Már 1988–89-ben megindult a spontán privatizáció. A szabadon választott kormány „megörökölte” az ÁVÜ-t, amit még a Németh-kormány hozott létre, a privatizáció felügyeletére. A választások után az ÁVÜ vezetésében változások következtek be, és az új ügyvezető alapvető feladata az volt, hogy a spontán privatizációt az ellenőrzött privatizáció váltsa fel.

Az Antall-kormány csak 1992-ben fogadta el a vagyonpolitikai irányelveket. Ennek szellemében az addig egységesnek tekintett állami vagyont kincstári, tartós állami és privatizálható kategóriákba sorolta.

Azoknak az állami vagyonelemeknek a sorsát, amelyeket tartósan vagy ideiglenesen az állam tulajdonában kívántak tartani, az ÁV Rt.-re bízta. Ezzel az ÁVÜ befolyása és szerepe a korábbihoz képest sokat gyengült.

Az ÁV Rt. kezdetben (1992–93 nyara között) nagy erőfeszítéseket tett, hogy az „állam rossz tulajdonos” sztereotípiával szemben fellépjen. Azt képviselte, hogy a piactudományban is szükséges fenntartani bizonyos területeken az állami tulajdonlást. A Teleki Pál elnök-vezérigazgató által fémjelzett stratégia fontos része volt, hogy a részben állami tulajdonban maradó Rt.-k (bankok, biztosítók, MOL, gyógyszergyárak, erőművek, egyéb közművek stb.) részvényeinek értékesítését is csak reorganizáció után, valódi piaci értéken szabad megkezdeni.

A stratégia szerint az ÁV Rt.-nek a tartósan állami tulajdonban maradó cégek, köztük az erdőgazdaságok felelős tulajdonosaként kell viselkednie, a hosszú távú cé-

lokot követve. Osztalékot nem vont el, támogatva, hogy a nyereséget az erdővagyon kezelése érdekében végrehajtott beruházásokra (pl. erdészeti utak építése) fordítsák. Tehát egészen az ÁVÜ-vel való összevonásig biztos védelmet jelentett az egyre intenzívebb privatizációs nyomás ellen.

Ugyanakkor tény az is, hogy sem az ÁPV Rt., sem az új tulajdonosi képviselők megjelenése nem hozott jelentős változást az erdészeti Rt.-kkel szembeni elvárásokban. Ez azoknak a kollegáknak is köszönhető, akik az elmúlt 26 évben az Rt.-k vezető testületeiben nagy elkötelezettséggel és felkészülten képviselték az 1990-es évek elején konszenzussal kialakított szakmai alapelveket, miszerint: „*az állam nem vonulhat ki az erdőtulajdonlásból és a közigenyű erdők felelőssége alól*”.

A „privatizálók” és a „vagyonekezők” között az ellentét kezdetektől fennállt. Az ÁVÜ vezetői tapasztaltabbak és a gazdaságba jobban beágyazottak voltak, mint az ÁV Rt. részben külföldről hazatért vezetői. Teleki Pált már 1993 júniusában lemondásra kényszerítették, washingtoni politikai segédlettel. Ezt további személycserék követték, és ennek során a privatizációt támogatók erősödtek az ÁV Rt.-ben is.

A gyors és akadálymentes privatizáció nemcsak a tulajdonra aspirálók, hanem a kormányzat számára is fontos volt, mivel az államháztartás helyzete a privatizációs bevételek, a választási ígéretek pedig a kárpótlási alapok növelését sürgették. Ezért – különösen Antall József halála után – egyre lanyhult az MDF kiállása a párt által meghirdetett vagyonpolitikai elvek és az azt képviselni igyekvő ÁV Rt. mellett. Ezt mutatja, hogy még az 1994. évi választás előtt az ÁVÜ ügy-

vezető igazgatói feladatát addig ellátó Csepi Lajost nevezték ki az ÁV Rt. élére. A privatizáció elsőbbségét képviselő erők fokozatosan átvették a vezetést.

A koalíciós viták miatt csak egy évvel a kormányváltás után, 1995 júliusában lépett az ÁV Rt. helyére az ÁPV Rt., az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt., amelyik már a névváltozással is jelezte a prioritások megváltozását. Hamarosan elindult a nagy közszolgáltató cégek és erőművek külföldi tulajdonba adása.

Az erdészet területén apróbb penge-váltások mellett két olyan esemény történt, amelyek egy ideig a kulisszák mögött zajlottak, de végül a nyilvánosság előtt sem maradtak titokban. Mindkettő a kárpótlással függött össze.

1993 végére a termőföld-kárpótlási jegyek tulajdonosainak igényére nem áll rendelkezésre elegendő kínálat.

Az is oka volt ennek, hogy a kárpótlásba bevont (volt tsz, községi és részben állami) erdők mélyen az értékük alatt kelttek el. Licitáláskor ugyanis a lábön álló faanyag értékét nem kellett figyelembe venni, csak a föld aranykorona (AK) értéke számított. Az erdősült területek alacsony AK-értéke lehetővé tette, hogy a licitálók irreálisan alacsony áron jussanak erdőterülethez. A baj az volt, hogy *nem az eredeti tulajdonosok, hanem spekulánsok* gazdagodtak meg ezen, akik közül sokan – engedély nélkül és törvényt sértve – az értékes faanyagot azonnal letermelték. A licitre bocsájtott erdőkre pedig az előzetesen feltételezettnél sokkal kevesebb kárpótlási jegy fogyott. Ezért a Kárpótlási Hivatal egyre jobban sürgette további erdőterületek kárpótlási célú kijelölését.

Erre az igényre hivatkozva két brókercég (LUPIS Rt. és a CONFIDES HUNGÁRIA Rt.) 1993 szeptemberében beterjesztett egy javaslatot az ÁVÜ-nek. A javaslat lényege az volt, hogy egy befektetési alapot kell létrehozni, és ennek vagyonába bevinni az állami erdő egy meghatározott részét. Egy vagy két erdőgazdaság által kezelt 100-120 ezer hektár merült fel a javaslatban. Az Alap kárpótlási jegyek ellenében értékesítené a befektetési jegyeket.

Az ÁVÜ és az ÁV Rt. képviselői és szakértői között folyt egyeztetésekbe segítségül hívtuk az Erdészeti Hivatal elnökét és a Környezetvédelmi Minisztérium erdőmérnök államtitkárát. Az ő kiállításuk a javaslattal szemben nagyobb súlyt adott az ÁV Rt. Igazgatósága által hozott határozatnak, amely ellenezte a Befektetési

Alap konstrukciót. Fontos volt, hogy az OEE, az Egyetem, az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete és a Fagosz is levélben foglalt állást a brókercégek javaslatával szemben. Újságcikkek jelentek meg, parlamenti interpellációk voltak a témában. Biztos sokat jelentett a nyilvánosság nyomása, de főleg a szakmai összefogás.

Az már szerencse is volt, hogy a Lupis Brókerház éppen akkor bukott meg egy, a Honvédelmi Minisztériummal kapcsolatos ügyletén. Az állami erdő privatizációját sürgető politikai és gazdasági csoportok, látván az ellenállást, visszavonulót fújtak, és lassan elaludt az ügy.

A másik eset kisebb nyilvánosságot kapott, de az erdészeti portfólió egyik legizgalmasabb „kalandja” volt.

Az egykori Felső-tiszai Erdő és Fafeldolgozó Gazdaság (FEFAG) 1993 őszén felszámolási helyzetben volt. Tulajdonosi tőkeinjekcióval a felszámolástól ugyan meg lehetett volna menteni, de a hatalmas, 1145 millió Ft adósság a további működést szinte reménytelenné tette akkor, amikor az évi árbevétel alig haladta meg a 900 millió forintot. Ez a helyzet a részvénytársasággá alakítást hátráltatta.

Az átalakulás előkészítésével megbízott új vezető és későbbi vezérigazgató, Kovács Gábor csődöt jelentett, és az ennek kapcsán készített stratégiai terve alapján valószínűsíthető volt, hogy a gazdaság konszolidálható. Ezért az átalakulást szakmai érvekre hivatkozva az erdészeti portfólió, az agrár ügyvezetés, a könyvvizsgáló és a befektetési igazgató támogatásával kezdeményezte. Az Igazgatóság halogatta a döntést, és egy sikeres szomszéd erdészeti Rt.-vel való összevonás gondolata mellett olyan javaslat is felmerült, hogy a FEFAG-ot számoljuk fel, és az általa kezelt erdő kerüljön be a kárpótlási földalapba.

Ez a veszély „mozgósította” a FEFAG munkatársait és a vagyonkezelőket. Az átalakítást ellenzők „háta mögött”, csődegyezség született a hitelezőkkel, amelyben a cég 440 millió Ft adósság visszafizetését vállalta. A csődegyezség kezdeményezése és aláírása fegyelmi vétségnek minősült, mert nem volt hozzá szabályos tulajdonosi hozzájárulás, de mivel jogszerű volt, elhárult az átalakítás elől az akadály. A kormányváltás után, az erdőgazdaságok közül utolsóként, 1994. szeptember 30-án, megalakult a Nyírerdő Rt.

Zárszó

1984 márciusától 2002 októberéig dolgoztam az erdész szakmában különböző munkakörökben. 18 év nem túl hosszú idő, ráadásul az utolsó 7 évet már nem főállásban, csak tisztségviselőként, két Rt.-ben. Mégsem tartom magam partvonalon kívülinek, mert erdész barátaimmal a kapcsolat töretlen, tagja vagyok az egyesületnek, olvasom az Erdészeti Lapokat, mindig érdeklődve követem a szakmáról szóló híreket.

De már nagyon hosszú ideje csak a partról figyelem a szakmát. És úgy látom – kívülről –, hogy békés, nyugalmas, csendes a folyó, nincs nagy áradás, nem fenyeget jégzajlás. Zöldebb lett a víz színe, igaz, de ez nem baj. Kevesebb rönköt úsztatnak manapság, és több a madárhang. Persze minden csak képletesen értendő.

Ami feltűnik nekem, hogy nagyon sokan állnak a parton, akik velem együtt barátsággal, kíváncsisággal és értőn nézik a „folyót”. Igen, sokkal vonzóbb ez a kép a laikusok számára, mint ahogyan még 15-20 évvel ezelőtt tekintettek az erdészekre. A partról nézve a legnagyobb változás, fejlődés, a közönségkapcsolat, a PR terén látszik.

Lehet, hogy ezért is látom idillibbnek a képet, mint ami a valóság?

Döntsék el azok, akik most „küzdnek az árral”.

Szabados János aranyokleveles erdőmérnök életének 79. évében, 2023. december 7-én elhunyt.

Méltatására visszatérünk.

„Nem volt más választásunk”

Dudás Péter, az EFDSZ tiszteletbeli elnöke

– *ErFa Híradó* – Hogyan kezdődött a mozgalmi „karrierje”? Mikor lett szak-szervezeti vezető, milyen volt akkor és milyen most a szakszervezet?

– *Dudás Péter* – Szinte a pályám elejétől a végéig az erdészeti szolgálatnál dolgoztam. A szervezetet Állami Erdőrendezőségek Műszaki Irodájának hívták. 1977-ben kerültem oda, és a Szilágyi Erzsébet fasor elején volt az irodánk. Az át-szervezés és a költözés szinte folyamatos volt, én pedig mindig fölszóltam ezek miatt. Így aztán engem választottak meg bizalminak. Akkoriban a szervezetség nyolcvan százalék körül volt.

– *ErFa Híradó* – Akkoriban, ha valaki belépett a rendezőséghez, azonnal szak-szervezeti tag is lett?

– *D.P.* – Igen.

– *ErFa Híradó* – Miért éppen az erdész pályát választotta?

– *D.P.* – A felmenőim között erdész nem volt, inkább író–olvasó emberek. Békásmegyeren laktunk. Amikor nagyapám, Veres Péter 1946-ban felköltözött a fővárosba, ott vett egy házat nagy telekkel. Miniszterként a vár oldalában ajánlottak fel neki lakást, de ő nem fogadta el, hanem megvette az államtól azt a nagy házat és telket. Ugyanis nem mondott le arról, hogy állatokat, tehenet tartson. A házat állandóan őrizték, a tisztségéből adódóan.

Anyám és én is sokat olvastunk, állandóan jártunk a könyvtárba. Sokat jártam magam és az iskolával is a Rókahegyen, ami Csillaghegytől észak-nyugatra található. De elkalandoztam a Kiskevélyig is. Ott láttam, hogy milyen gyönyörű mohaszőnyeg borítja a talajt. Akkor gondoltam először arra, hogy milyen jó lehet erdésznek lenni, aki ezen a mohaszőnyegen sétálgat, meg hoz magával könyvet, leül a mohába és olvasgat. Apám le akart beszélni erről a tervemről, mondván, nincs annak semmi jövője. Mehettem volna más területre is, hisz’ az osztálytársaim többsége műszaki érdeklődésű volt, többek között Simonyi Károly, aki később számítástechnikai óriás, űrhajós lett.

– *ErFa Híradó* – Választhatott volna valamilyen bölcsész pályát is, hisz’ két író ember is volt a családban.

– *D.P.* – Nem gondoltam ilyesmire.

– *ErFa Híradó* – Végül a soproni Erdészeti Technikumban kötött ki...

– *D.P.* – De nem egyből. A felvételin ugyanis egy matematikai feladaton elcsúsztam. Emlékszem, Tuskó igazgató is bent volt a vizsgán. Végül is helyhiány miatt nem vettek föl. Ekkor avatkozott be a nagymamám, aki fölbíztatta nagyapámat, hogy szóljon Soós Gábor miniszternek az érdekemben. Így végül a minisztériumi keret terhére bejutottam a technikumba. Akkoriban ugyanis nagyon nagy volt a túljelentkezés. Nem bánhatták meg, hogy bekerültem, mert jó bizonyítványom volt mindig. Előgyakorlatos lettem, itt teljesítettem az évet a Hárshegyen. Kiss Frigyes volt az erdészvezető és Derecskei Tóni bácsi a kerületvezető erdész. Az erdészet a Hűvösvölgyi út és a Nagykovácsi út elágazásánál volt. Mi – többen is voltunk gyakorlatosok – ott élezgettük a kovácsolt gallyazó fejszénket és gyönyörködtünk a kiváló Iltis fejszékben, aztán jártunk ki az erdőre a tisztításokba, a Hárshegyre meg a hármashatárhegyi reptér környékére (ezek a háború alatt-után levágott fiatalosok voltak). Voltak más feladataink is: például kirendeltek a Bogyai főmérnök úr lakására, ahol a tűzifát lehordtuk a pincébe és szépen felraktuk, megtisztítottuk a lakás ablakait, és ennek fejében finom ebédet kaptunk. A családban élt Áprily Ernő bácsi is, nyugdíjas erdőmérnök, aki viszont megtanított gyümölcsfát oltani, meg szemezni. A kerületben feladatunk volt az ágfa aprítása, a tyúkol pucolása is. Aznap itt is kaptunk jó tartalmas ebédet.

Engem innen félévkor kiemeltek, át-helyeztek a Virágvölgyi Fűrészüzembe rönktéri segéderőnek. Később előléptettek a frízgyártó „gépsor” végére „lehúzó-nak”. Volt még egy különleges feladatom, a hétvégén pár forintért őrizhettem a telepet. Ilyenkor kiültem a rönkök tetejére és olvastam.

– *ErFa Híradó* – milyen volt Sopron, amikor megérkezett a városba?

– *D.P.* – Eléggé lepusztult volt, utána kezdték helyrehozni, színezní a homlokzatokat.

– *ErFa Híradó* – Szürke volt a város?

– *D.P.* – Szó szerint.

– *ErFa Híradó* – Elzárt város volt..

– *D.P.* –... már Komáromnál civil bőrkabátosok ellenőriztek. Én elég önálló voltam, már a felvételi-re is egyedül mentem. Így szoktattak, otthon nagymamám engem küldött a tanácsra, meg máshová is. Később a személyinkbe be volt ütve az 1-es szám, ami az ideiglenes ott tartózkodók jele volt Sopronban.

– *ErFa Híradó* – Mit jelentett az, hogy kikerült a közvetlen szülői felügyelet alól?

– *D.P.* – Tizenvalahányan laktunk egy hálóban. Volt egy felsős szobafőnök, aki rendben tartott bennünket. Nagy feyelemben éltünk, az egyensapkát mindig hordani kellett, négyes sorokban vonultunk át a reggeliző épületbe, majd onnan az iskolába.

Egy alkalommal randevúzva egy kislánnyal, sétáltam az Alsólőverekben, kisujjunkat összekulcsolva, s az osztályfőnökünk, Brandisz Márton tanár úr, meglátott. A következő osztályfőnöki órán komoly, hosszú erkölcsi prédikációban részesültem. Ha valaki zsebre dugott kézzel járt-kelt, annak bevarratták a zsebeit. Ebéd után volt kimenőnk, de moziba külön engedéllyel mehettünk.

– *ErFa Híradó* – Hányszor utazhattak haza?

– *D.P.* – Nagyon ritkán. Az őszi szünetben, Karácsonykor és Húsvétkor.

– *ErFa Híradó* – Sportra jutott idő?

– *D.P.* – Kosaraztam, a városi III. osztályban játszottunk. Később önképzőkört alakítottunk, abban voltam aktívabb. Később komoly irodalmi színpaddá fejlőd-tünk. Itt nem csak kabarét rendeztünk,

hanem tudományos előadásokra is sor került. Én például az iniciálékról tartottam előadást. Később a faliújság szerkesztője is lettem. Sikertől egy-két botrányt is kavarunk, mert a menza kritikán aluli volt.

– *ErFa Híradó* – Ez tekinthető a preszakszervezeti pályafutásának...

– *D.P.* – Igen – nyugtázza mosolyogva az emlékező. – Ezek után valamit javult a menza, ráadásul egy-egy vadászat sokat lendített rajta.

– *ErFa Híradó* – Voltak gyakorlati foglalkozások is...

– *D.P.* – Heti egy nap mentünk ki a terepre, ha messzebb, akkor teherutóval vittek, ha közelebb, akkor gyalogosan. Egyszer például Magyarfalvánál (ma Harka) volt egy véghasználat. Ott a darabolást már mi csináltuk Druzsbával, amit állandóan szerelni kellett, de már volt egy nagy Stihlünk is. A Druzsba vezetőléccét kellett elforgatni, attól függően, hogy döntést vagy darabolást végeztünk-e. Az erdőgazdaságnál pedig már fizetésért is dolgozhattunk. Minden munkát megtanultunk. De megtanultuk a növényeket is. Kimentünk a Szárhalmi erdőbe, s ott kérte számon Kondor Antal tanár úr, például a rügyeket a hátunk mögött tapintás útján kellett meghatározni. Ha tizből hármat nem tudtál: egyes. A fák latin nevét is kellett tudnunk, a lágyszárúaknak csak a magyar nevét kérte.

– *ErFa Híradó* – Technikusként érezték az egyetem „kisugárzását”?

– *D.P.* – Ez érdekes kérdés, mert én soha nem gondoltam, hogy továbbmenjek. Kondor tanár úr viszont folyamatosan emlegette Majer professzort, aki neki évfolyamtársa volt. Egyébként nem sugallták, hogy menjünk egyetemre, hanem arra biztattak, menjünk ki a szakmába dolgozni. Ez volt a cél. Harmad-negyedévben már látszott, hogy jók a tanulmányi eredményeim. Vadász Laci barátommal egyszer a Bécsi-dombon jártunk, szóba került, hogy menjünk-e tovább vagy sem. Elhatároztuk, hogy felvételizünk. Járhattunk matek és fizika előkészítőre, mert nem voltunk elég erősek, bár Herneczki tanárnő szigorú volt. A szakmai tárgyakból jók voltunk.

– *ErFa Híradó* – Milyen volt a diákélet akkoriban, amikor kitüntetett időszakot élhettek át: újra engedélyezték a walden viselését.

– *D.P.* – Visszatérve a technikumra, abban az időben már kissé lazult a szigor. Vasárnaponként például járhattunk a lánygimnáziumba klubdelutánokra. Volt, aki visszaélt ezzel a lazulással, de az ki is bukkott.

– *ErFa Híradó* – Hogy indult az egyetemi élet?

– *D.P.* – Akkoriban már voltak szakestélyek, és elindult a vadászati vilákiállítás előkészítése. Azzal együtt pedig a walden „rehabilitációja”. Ennek a folyamatnak sok állomása volt, még a megyei pártbizottságot is meg kellett járni. Az ügyben nagy segítséget nyújtott Béli Ferenc professzor úr. Mivel a minisztérium szorult helyzetben volt, nem voltak emberei a kiállítás idegenvezetésére, még azt is el tudták a szervezők intézni, hogy adjanak pénzt a waldenekre. Magam például a KGST honvédelmi minisztereinek voltam a kísérelője. Egy hónapig tartott a megbízás, a vidékiek kollégiumokban laktak, én meg hazajártam. A kiállítás idejében volt egy óriási szakestély a Normafánál, ahol én voltam az egyik kontrapunkt.

Voltak nehéz időszakok is, de én öt év alatt elvégeztem. Elsőben Moór Artúrnál vizsgáztunk a matek előadóján, és én bevittem magammal a jegyzeteimet, amiket fölvettem az előadóterem ablakpárkányára. Ezekben nemcsak az írott jegyzeteim voltak, hanem Csesznák Szabolcs barátom karikatúrái is a profiról, meg további megjegyzések. Artúr észrevette a füzeteket, levette, s elkezdte lapozgatni. Láttam, hogy időnként kuncog magában. Az első tétellel nehezen boldogultam, segített egy keveset, majd szólt, hogy nézzük a második tételt. Gyakorlatilag szinte földiktálta nekem ezt a tételt. Megköszönte a megjelenésemet és elbocsátott. Le voltam sújtva, gondoltam ez kampó. Kint még sírtak az előttem sorban kirúgott lányok, kérdezték hányas. Akkor néztem meg az indexem, s láss csodát, négyes! Állítom, hogy ebben a füzetemnek volt szerepe, mert látta, hogy jegyzeteltem, s a rajzok is tetszettek neki.

– *ErFa Híradó* – Egyesületi tagság?

– *D.P.* – Már a technikumban beléptem, de az egyetemi évek alatt ez valamilyen szünetelt. A nyári gyakorlatokat erdőgazdaságoknál töltöttük, mi a pécsiéknél és Zalaegerszegen voltunk. Két nyáron át Kámonban is, az ERTI-nél, Bánó Pista bácsinál.

– *ErFa Híradó* – Hol volt az első munkahelye?

– *D.P.* – Már diákkoromban is volt munkakönyvem, mert minden nyáron dolgoztam. Ezért rengeteg bejegyzés volt benne. Egyetemen az utolsó évben jöttek a felhívások, hogy hova lehet menni dolgozni. Zalába szerettem volna menni, de elég későn ébredtem föl, a gazdaságoknál

elfogytak az állások, ám az ERDŐTERV-nél óriási fejlesztések indultak. Be is adtam a jelentkezésemet, behívtak, elbeszélgettek, és huszonvalahányunkat föl is vettek, mélyépítésre és a faipari részlegekbe. Végül én mégsem oda kerültem, hanem Cornidesz Gyuri bácsi Távlati tervezési osztályára.

– *ErFa Híradó* – Akkoriban ilyen perspektívája volt az erdészetnek?

– *D.P.* – Úgy látszott. De hónapokig nem volt munkám, olvasgattam a szabályzatokat. A minisztérium háttérintézménye voltunk, és később nagy tanulmányokat csináltunk. Például a Bükk hegység közjóléti fejlesztési terve. Ehhez még utak nyomvonalát, a régi sikló bekötését terveztük. Következtek a faipari rekonstrukciós munkálatok. Zalahalápon, meg még két-három helyen a mélyépítési terveket, vasúti iparvágányokat. Dolgoztam Gemencen is, a Veránkai ágánál, az áttöltést kellett megterveznünk, hogy gépkocsival tudják a fát kihozni az ártérből. Ezután jött a bányászati bekötőút tervezése Paulik Pistával. Fél évig laktunk ott egy üdülőben. Nappal mértünk, kitűztünk, éjjel számoltunk, meg rajzoltunk. Akkoriban még mindent kézzel számoltunk ki. Még egy nagy munkánk volt: a Királyréti Erdei Vasút rekonstrukciója. Az addigi hatszáz mm-es pályát 760-asra kellett áttervezni. Aztán '76 végén az osztály átment az Állami Erdőrendezőségek Műszaki Irodájához (ÁEMI). Ennek fő mozgatója az ágazati elemzések informatikai fejlesztése lehetett. Az Erdőrendezési Szolgálat 1979. április 1-jével alakult meg és akkor mi is oda „olvadtunk be”. Akkor belekerültem ebbe a hivatalnoki világba.

– *ErFa Híradó* – Itt indult a szakszervezeti munkája?

– *D.P.* – Nem, eleinte még csak Mikulás voltam az ünnepségen – emlékezik nevetve. – Jóval később lettem szakszervezeti titkár. Bizalmi, főbizalmi voltam addig, minden ügyben elmondtam a véleményemet. Mindig voltak problémás ügyek, mert a társaságot négy különböző helyről gyűjtötték össze. Az egyik főnök Gáspár-Hantos Géza volt, a másik Doklea István, aki az ÁEMI-től jött át, és az igazgató Csontos Gyula lett.

– *ErFa Híradó* – Ebben az időben végezte el a szociológia szakot...

– *D.P.* – Igen, az ÁEMI-s időben, egy ismerősöm beszélt rá. Huszár Tibor volt a tanszékvezető, de őt soha nem láttuk, a többiek fiatalok voltak.

– *ErFa Híradó* – Mi volt a szakdolgozatának a témája?

– *D.P.* – Új technológiák az erdőgazdálkodásban. Jól bíralták el, új volt nekik ez a téma. Vörösdiplomával végeztem.

– *ErFa Híradó* – Mikor választották meg a MEDOSZ szakszervezet titkárává?

– *D.P.* – A korábbi titkár, Németh Ferenc elment nyugdíjba, új titkár kellett. Az volt a vélemény, hogy tudok beszélni, de nem vagyok veszélyes. Ez 1985-ben volt. Amikor kiderült, hogy engem is jelöltek, az emberek egyre többen akartak mellem ülni, pl. az ebédnél. Ez nagyon idegítő volt. Megválasztottak, csináltam a következő választásig, akkor Wisnovszky Károlyt ellenjelöltnek állították. Újra engem választottak meg. Megállapították a szervezők, hogy „ez nem jött be”. Nem sokkal ezután a MEDOSZ erdészeti részlegénél alelnökké választottak, Barta László pedig elnök lett. A rendszerváltás után óriási viták indultak, az emberek egymást márták. Nagyon fárasztó időszak volt. Herczeg Miklós főtitkárunk előzőleg a MEDOSZ tisztviselője volt, ismerte jól a volt kollégáit, és mindig engem küldött a nagy ágazati vitákra.

– *ErFa Híradó* – Hogy zajlott a szakítás a MEDOSZ-szal?

– *D.P.* – A MEDOSZ egy pénznyelő szervezet volt. Óriási taglétszámmal, és a befolyt tagdíjakat a vezetőség az „apparátus” működtetésére költötte.

– *ErFa Híradó* – Ennek az óriási szervezetnek volt politikai súlya?

– *D.P.* – Fontos politikai szerepe és nagy vagyona volt. Szálloda Budapesten a Jókai téren, vidéki üdülők, megyei irodák. A tagság rájött, hogy ez a nagy szervezet a mi pénzünket el fogja költeni. Az első kilépő csapat az akkori független szakszervezeti tömörülésbe lépett át, és vitte a vagyonszétét is. Végül '93-ban tízen „illegálisban”, a felvidéki Csorbán, egy erdészeti üdülőben megalakítottuk az önálló Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetét, az EFDSZ-t. Én pedig maradtam alelnök.

– *ErFa Híradó* – Hány tagja volt akkor a szakszervezetnek?

– *D.P.* – Hét és nyolcezer között voltunk.

– *ErFa Híradó* – Hogyan ítéli meg a MEDOSZ fölbomlását?

– *D.P.* – Kár volt szétszedni. Át kellett volna gondolni a működését, tisztázni dolgokat, és új alapokra helyezni a munkát. De nem a MEDOSZ volt az egyetlen szakszervezet, amelyik így járt.

– *ErFa Híradó* – Nem sokkal ezután kellett a cégeknek főszámolniuk a fűrészüzemeket, a gépüzemeket...

– *D.P.* – Igen. Az ÁPV Rt. gyakorolta a hatalmat az állami erdészet vagyona felett. (Lásd Szabados János írását! – a szerk.)

– *ErFa Híradó* – Zajlott közben a kárpótlási folyamat is...

– *D.P.* – E téren is rosszul jártunk, mert az a folyamat elvitt területeket. A gazdászokkal szemben nekünk nem sikerült az embereinknek 12 aranykoronás földet megszerezni. Az Alkotmánybíróságig eljutottunk, de volt olyan magas beosztású erdészeti vezető, aki nem támogatta ezt az ügyet, ezért elbuktuk.

– *ErFa Híradó* – Mit vártak a gazdaságok a létszámcsoökkentéstől?

– *D.P.* – Azt, hogy gazdaságosabban fognak működni a cégek. Sok járulékos költséget is meg akartak takarítani. Később persze kiderült, hogy nincs elég vállalkozó, aki elvégezze a szükséges munkákat, a szállítást. Csupán egy-két gazdaságnak sikerült megtartania a fizikai állományát.

– *ErFa Híradó* – Anyagilag hogy állt a szakszervezet?

– *D.P.* – A tagdíj olyan alacsony volt, 300 forint havonta, hogy akkor annyi volt a bevétel hatezer tag után, mint most ezer tagtól. Szétosztottuk a MEDOSZ vagyont, jutott belőle szállodarész, üdülőrész, melyeket mi is eladogattunk. Mindez csak 2008-ban zajlott. Egy darabig még bérlőként a szállodában volt a központunk, de az új tulajdonos egy idő után távozásra bírt.

– *ErFa Híradó* – Ki volt az EFDSZ elnöke ekkor?

– *D.P.* – Dr. Halmágyi Jánost 2009-ben választottuk meg először. A főtitkár én lettem. Erre még Herczeg Miklós beszélt rá. 2012-ben nyugdíjba mentem a Szolgáltatól, amit akkor már NÉBIH-nek hívtak. 2014-ben, a következő választáson pedig én lettem az elnök, Berényi Gyula pedig főtitkár. 2019-ben a választáskor már nem vállaltam tovább az elnökséget, s akkor hívták meg újra Halmágyi Jánost. Akkoriban már súlyos utánpótlási gondjaink voltak minden szinten. Senki sem akart funkciót vállalni. Az elnökségem idején indult el az alapszervezetek átalakulása, ami még most sem fejeződött be. Sajnos a tagság nem nőtt.

– *ErFa Híradó* – Fölvetődött a kétféle erdészszakszervezet újbóli egyesülése?

– *D.P.* – Én nem lehetek kezdeményező, mert részt vettem a szétválásban. Mindenesetre ez a megosztottság nem szerencsés. Az a kérdés, hogy ha újra egyesülnénk, akkor mennyivel többet tudnánk elérni például bérfejlesztés terén. Az illetményfa, a ruha-juttatás ügyében még vannak vitás kérdések. Pillanatnyilag a minisztérium térfelén pattog a labda. További kérdés a miniszter által lebegtetett holding realizálása is, amely biztosan érdeket is sértene a szakmán belül. Vannak erre példák körülöttünk, Szlovákiában, Romániában.

A cégeknek is megvannak a gondjaik, engem legjobban a humán erőforrás megbecsülése és csökkenése zavar a legjobban. Nem beszélve a környezet – klímaválság, Covid, energiahelyzet – kihívásairól... Pl. a volt cégnél újabb átszervezés után nehéz megtartani a képzett munkaerőt. Mondhatjuk, hogy a jelen egyik nagy gondja az informatika, a hardver üzemeltetés és az informatikus szakemberek hiánya. Ezek a gondok nem növelik a tagsági hajlandóságot, mert ebben nem tudunk segíteni. A legnagyobb dilemma persze az, hogy ha valamit sikerül elérni, akkor azt a nem tagok is megkapják...

Visszatérve a kérdésre, úgy lehetne újra egyesülni, ha alakítanánk egy új szakszervezetet.

– *ErFa Híradó* – Az erdőtörvények előkészítése során megkérdezték a szakszervezet véleményét?

– *D.P.* – Hivatalos formában nem. Informális úton volt némi rálátásunk a folyamatokra. A legutóbb a Nemzeti Agrár Kamara által szervezett kerekasztal alkalomával hívtak meg bennünket egy eszmecsere-re.

Sajnos, vannak olyan kérdések, melyekben több támogatást szeretnénk elérni. Az Ágazati Kollektív Szerződés megújítása is ilyen. Most már több mint egy évtizede nem sikerült, pedig voltak konkrét elképzeléseink.

– *ErFa Híradó* – Harminc év után hogyan látja, érdemes volt kilépni a MEDOSZ-ból?

– *D.P.* – Nem volt más választásunk, szinte mindenki kilépett. Minden szakma ki akarta vinni a kis vagyonszétét és önálló akart lenni.

– *ErFa Híradó* – Köszönjük a beszélgetést.

**Nagy László –
Zétényi Zoltán**

2023. november 9-én a Lakiteleki Népfőiskola Kölcsey-házában tartotta éves kutatói napját az Alföldi Erdőkért Egyesület.

A konferencián nyolc előadás hangzott el, valamint kiállítottak mintegy 20 posztert.

A rendezvényt a Nemzeti Földügyi Központ a jogosult erdészeti szakszemélyzet részére választható kiegészítő képzésként akkreditálta. A képzés sikeres elvégzésének feltétele az előadások, valamint a poszterek alapján készült elektronikus teszt legalább 60 százalékos eredményű megoldása.

Egyesület közgyűlése a kutatói nap két fő vezértémájaként az alábbiakat határozta meg:

- A szürke nyár területnöveléséből fakadó kihívások az erdőgazdálkodás és a fafeldolgozás területén.
- Klímaváltozás erdészeti vonatkozásai az alföldi termőhelyeken.

A kutatói napon sor került az Alföldi Erdőkért Emlékérem átadására is.

Csiha Imre elnök megnyitója után Czirok István, a Nemzeti Földügyi Központ Erdészeti Főosztály vezetője tartotta meg az első előadást (szerzőtársak: Tobisch Tamás, Kottek Péter, Pálfalvi Zsolt) *A szürke nyár múltja, jelene és várható jövője az Országos Erdőállomány Adattár alapján* címmel.

Az előadásban a szürke és fehér nyár főbb statisztikai adatait mutatták be az Országos Erdőállomány Adattár alapján. Kedvező adottságai miatt a két faj, a szürke és a fehér nyár területe részben erdőtelepítések, részben pedig fafajcserével együttjáró erdőfelújítások következtében az utóbbi években jelentősen nőtt. A szürke és fehér nyár erdők közel egyharmada Natura 2000 hálózathoz tartozó területen

tenyészik, ahol mind az átlagos koruk, mind az átlagos vágásérettségi koruk emelkedő tendenciájú, és a nem védett,

Csiha Imre elnök

Király Éva

és Natura 2000 hálózathoz sem tartozó állományokéhoz képest jóval magasabb. A szürke és fehér nyár várhatóan a következő évtizedekben is meghatározó fontosságú lesz az alföldi régiók erdőgazdálkodásában. A jelenlegi tendenciákat, ill. erdőgazdálkodási gyakorlatot figyelembe véve térfoglalásuk jelentős mértékű további növekedése vetíthető előre.

A következő előadást Király Éva tartotta (szerzőtárs Borovics Attila)

Az erdőgazdálkodási üzemmódok klímamitigációs szerepének értékelése címmel (Soproni Egyetem, Erdészeti Tudományos Intézet).

A magyar erdőipar már jelenleg is fontos szerepet tölt be a hazai üvegházgáz-kibocsátások csökkentésében, és a jövőre vonatkozó klímacélok elérésében is jelentős szerepe lehet, ha a megfelelő klímamitigációs intézkedések kombinációjával optimalizáljuk az erdeinkben és a hazai fatermékekben megvalósuló szénmegkötést. Ennek elősegítésére kutatásukban azt vizsgálták, hogy az erdőgazdálkodás üzemmódja hogyan befolyásolja az erdőállományok szénmegkötő képességét. Kutatási tervük első lépéseként elkészítették a hazai erdők üvegházhatású gázleltárát, üzemmódok szerint megbontva a biomassa széntároló vonatkozásában. Ennek a vizsgálatnak az eredményeit mutatták be tanulmányukban.

A klímamitigáció jelentősége

A magyar erdők és fatermékek a hazai teljes üvegházhatású gáz (ÜHG) kibocsátásának körülbelül 10 százalékát ellensúlyozzák széndioxidmegkötő és -tároló képességük révén. A Soproni Egyetem 2022-ben indult ErdőLab projektje azt vizsgálja, hogy miként növelhető az

erdőipar szerepe a klímaváltozás hatásainak mérséklésében. Az Európai Erdészeti Intézet jelentése szerint az erdő alapú mitigációs tevékenységek közé sorolhatók az erdők védelmét szolgáló intézkedések, az erdőgazdálkodást fejlesztő intézkedések, az aktív gazdálkodás, valamint az erdők helyreállítását célzó tevékenységek is. Fontosak a faanyag nagyobb arányú, fenntartható és innovatív felhasználását előmozdító intézkedések is, mint például a hosszabb élettartamú termékek gyártása, a termékhelyettesítés, valamint a kaszkád felhasználása. A Párizsi megállapodás és az EU által meghatározott klímacélok elérésében az erdőiparnak jelentős szerep juthat, amennyiben a megfelelő klímamitigációs intézkedések kombinációjával optimalizáljuk az erdeinkben, illetve a hazai fatermékekben megvalósuló szénmegkötést.

A következő előadást Koltay András és szerzőtársa tartotta *Inváziós fafajok visszaszorításának lehetőségei, különös tekintettel a bálványfára* címmel. (Szerzőtársak Szidonya István, Kovács Zoltán, Likó Szilárd Balázs – Soproni Egyetem, Erdészeti Tudományos Intézet – Consulting Kft. – EnviroSense Hungary Kft.)

Koltay András

A bálványfa Magyarország területén szinte mindenütt elterjedt és egyre nagyobb területeken szorítja ki a hazai fafajokat. Az invazív terjedés jelentősen megnehezíti és megdrágítja az erdőfelújításokban az ápolások kivitelezését. A mechanikus ápolások a gyökérsarjak intenzív megjelenése miatt tovább növelték a bálványfa arányát. Az erdősítések

befejezése után a területen lévő bálványfák termőre fordulása ugyancsak tovább fokozza a faj terjedését. Jelenleg éves szinten több százmillió forintba becsülhető az a többletköltség, ami a célállomány növedék vesztesége, és a bálványfa elterjedésének köszönhető. 2020–2023 között egy EIP-pályázat keretében vizsgálták azokat a különféle módszereket és lehetőségeket, amelyek segíthetnek a probléma komplex, hatékony és gazdaságos megoldásában. Az elmúlt három év során kidolgoztak egy távérzékelésen alapuló eljárást a bálványfák légi úton való feldehítésére. Ezzel párhuzamosan vizsgálták a különféle vegyszeres irtási technológiák hatékonyságát, környezeti hatásait és a kivitelezések gazdaságosságát.

A következő előadást Porcsin Alexandra tartotta (szerzőtársai Szakálosné dr. Mátyás Katalin, Keserű Zsolt – Soproni Egyetem, Erdő- és Természeti Erőforrás-gazdálkodási Intézet, Soproni Egyetem, Erdészeti Tudományos Intézet Ültetvény-szerű Fatermesztési Osztály) *A fehér akác (robinia pseudoacacia L.) helyzete a klímaváltozás tükrében* címmel.

Porcsin Alexandra

A fehér akác jelenleg az egyik leginkább szárazságtűrő fafaj hazánkban. Külföldi és hazai kutatások előrejelzései alapján viszont nemsokára a Kárpát-medencében sem fogja megtalálni életfeltételeit, ennek pedig már mutatkoznak jelei. Azokon a területeken, ahol eleve nem a számára megfelelő termőhelyre ültették, már évtizedek óta szenved a fafaj, ezek az úgynevezett „akáctemetők”. Itt jellemző a korához képest elmaradt mellmagassági átmérő, famagasság, illetve az elszáradt törzsfák arányának növekedése. A vizsgált

erdőrészletekben (Isaszeg 8/C, Debrecen 17/C és Kecskemét-Méheslapos) több törzsfá, illetve egész parcellák pusztultak ki, valamint jellemző a csökkent átmérő- és magassági növekedés. A különböző törzsfák virágzása több mindenre előrejelzést adhat – nem csak fajtabélyeg, amely segít elkülöníteni a különböző klónokat –, és előre jelezheti az egészségi állapot romlását is. Megfigyeléseik alapján az az állítás, amely szerint a virágzás kezdete és hossza fajtajelleg, arra vezethető vissza, hogy az azonos klónok ugyan egyszerre virágoznak (bár nem ugyanolyan hosszú ideig vagy mértékben), viszont azt egy adott hőmérséklet indukálja, amely eltérő a különböző genotípusoknál. További kutatást érdemelne, hogy az azonos genetikai anyaggal rendelkező, azonos termőhelyi és időjárási tényezőknek kitett egyedek virágzása miért tér el. Erre az egyik lehetséges választ a mikroszaporítás során bekövetkező szomaklonális változások jelentenék, amely módszer viszont így a méhészeti célú klónok esetében hátrányos lehet a fajtajellegek fenntartására.

Ábri Tamás

Ezt követően Ábri Tamás (szerzőtársai Keserű Zsolt – Soproni Egyetem, Erdészeti Tudományos Intézet, Ültetvény-szerű Fatermesztési Osztály, Püspökladányi Kísérleti Állomás) előadása hangzott el *„Farkasszigeti” és „laposi” akác fajtajelöltek fiatalkori növekedésének értékelése alföldi klimatikus viszonyok mellett* címmel.

Az akác hazánk egyik legfontosabb fafaja. Termesztési technológiájának fejlesztésével – ide értve az új akácfaajták és fajtajelöltek szelektálását is – kapcsolatos kutatómunka az 1960-as évek óta zajlik.

(A teljes beszámoló a <http://efdsz.hu/> oldalon olvasható.)

„Az erdő számára mindegy, ki a tulajdonos”

**Beszélgetés Mocz András
MEGOSZ-elnökkel**

Az erdő, az erdőgazdálkodás ugyan a GDP-ből csak 0,2 százalékkal részesedik, ám ez közelről sem fejezi ki valódi jelentőségét. Közelebb visz az az adat, hogy az ország területének ötödén található erdő. Ennek is mintegy a fele nem állami, hanem magánkézben van. Innen aztán tovább „árnyalódik” a kép: több mint félmillió tulajdonos, illetve 30-40 ezer gazdálkodó. Az utóbbi két összetevő folyamatosan változóban. Ami viszonylag biztos, az erdőben, az erdőért 20-25 ezren dolgoznak, félmillió tulajdon az egész országot érinti. Tulajdonos, dolgozó és családtag pedig már milliós tömeg...

Mindezekkel lehet összefüggésben az a bejelentés is, ami a MEGOSZ éves nagyrendezvényén az erdőkért és földügyekért felelős államtitkár, Zambó Péter részéről hangzott el a jövőre vonatkozóan: „Ebben a ciklusban közel háromszor akkora, mintegy 310 milliárdnyi forrás áll rendelkezésre az ágazat részére.” De ami ebben a körben – érthetően – jól hangzott: „Különösen fontos, hogy ennek a támogatási összegnek döntő többsége a magánszektorban hasznosul.” No és, hogy a pályázatok már februárban megjelennek.

Mocz András MEGOSZ-elnök szavait is a fentiekre figyelemmel kell fogadni.

M.A. – Az erdők számára mindegy, ki a tulajdonos. Számomra pedig, mióta betöltöttem e tisztséget, az a fontos, hogy mindenkiel együttműködjek, aki csak erdőügyben érintett. Érdekképviselőt látunk el mi, a kamara, a szakszervezetek... Nincs szembenállás. Egymás érdekeinek fel- és elismerése, adott esetben elismeretése a célunk, a velünk nem szemben állónak tekintett kormányzati, vagy adott esetben uniós szervekkel is. De úgy látom, ezzel esetünkben mindenki tisztában van. Ha direktben nem is politizálunk, ha nem is hangoztatjuk, vagy nem így tekintenek ránk, azért egészen Brüsszelig tényezőként tekintenek ránk. Nem mondom, hogy mint MEGOSZ-ra, de mint sok-sok erdő gazdáira, közös jövőnkért, a megélhetésért, környezetünkért, levegőnkért, földünkért felelősséget vállaló társaságra. Akik nem melleleg sokan vannak, és szavazók is. Legyen elég csak Francia-

vagy Finnország említése... és az, hogy – persze több ország hasonló szervezeteivel együtt – a mi hangunkat is meghallották például a KAP, a közös agrárpolitika, a támogatási rendszer, vagy a célok, feltételek kialakításánál.

ErFa Hír – Vagyis 25-30 millióan vannak...

M.A. – Egészen pontosan 28 millió erdőtulajdonosra lehet hivatkozni, illetve kell odafigyelni.

ErFa Hír – Ennek ellenére a svéd, a finn erdőtulajdonosok tiltakoznak a sok uniós megkötés ellen. Nekünk ez sok vagy kevés?

M.A. – Egy állásfoglalást mi is eljuttattunk az Unióhoz. Mi ugye gazdálkodunk. Az erdőre nem pusztán megóvandó környezeti elemként tekintünk. Azonban a szerintünk több területen túlzó korlátok, elvárások és főleg az ezek miatti kompenzálás hiányosságai aránytalanul, illetve hátrányosan érintenek bennünket is.

ErFa Hír – Tovább bonyolítja a helyzetet, hogy például míg a két említett országnál a természetesség és őshonosság természetes, addig nálunk, és különösen a MEGOSZ esetében, az ültetvényszerűség dominál. Ez Trianon óta többszörös erdősültséget jelentett. Most meg a bajt hozza ránk?

M.A. – Lényegében ennek a helyzetnek az elismerését, illetve ésszerű kezelését kérjük. Teszem hozzá, különös tekintettel a magánerdő tulajdonosokra, akik az utóbbi 30 évben az erdőtelepítések főszereplői lettek.

A kibontakozást én, a KAP, a közös agrárpolitika felől várnám: mekkora területen, mit akarunk, és mi legyen a felszabaduló földekkel. Aztán, dőljön el hogyan rangsorolódik, támogatódik, vagy korlátozódik a hagyományos mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, környezetmegőrzés vagy -visszaállítás. Nem szabadna napi politikai, sőt kampány, látványos akciók szintjén, ezekre reagálva dönteni, legalábbis az erdőt érintő kérdésekben.

ErFa Hír – A lényeg, mi legyen a földdel?

M.A. – A probléma már itt van. Menjünk csak ki bármely település, bármely zártkerti részébe, szembejön velünk. Vagy nem kell, nem éri meg a gabona, s már a támogatásért sem éri meg alibizni? Már sok olyan földdarab is van, amire az NFA-

pályázatoknál sem jelentkezik senki. Aztán ahol se fű, se fa...

ErFa Hír – Vissza a földre! Ott az osztatlan közös tulajdon problémája.

Meg több törvényt is, tegyük gyorsan hozzá. Például az öröklések miatt, a néhány négyzetméternyi tulajdonarányok miatt képtelen helyzetek alakulnak ki. Főleg papíron. Meg politikai terepen. Mi is ugye az egységes agrárium része vagyunk. Az Unió felől meg a KAP része. A hagyományos gazdaságok földtulajdoni, -használati felső határa közvetve, közvetlenül behatárolt, bár a társaságok felől ez is bonyolódik. Ami viszont elfogadott, hogy valahol 300 hektárnál működőképes egy gazdaság. A tisztán erdővel foglalkozó gazdasági egység esetében hol ez a határ? És ki, mikor, hol húzza meg?

ErFa Hír – Mégis, jelen jogi, közgazdasági viszonyok között hol az az így-úgy összerakott területi határ, ahol már a magánerdő-tulajdonosok közös gazdasága életképes, illetve minden tulajdonos jól jár?

M.A. – Sokszorosa a 300 hektárnak. Úgy 6 ezer hektár.

ErFa Hír – Most mindenki felsziszszent.

M.A. – Jó, az eltérő adottságok, fafajösszetétel, tulajdonosok és részek száma miatt lehet eltérés. De a gazdaságosság szempontjából meghatározó, önkorlátozó vagy ránk szabott feltételek – értsd az erdő egyéb funkciói – miatt a „belátáson”, „lemondáson” kívül valami kompenzációval is szeretnénk számolni. De ez csak kezdet... Egyáltalán, azt kellene elérni, hogy a társadalom fel- és elismerje, az erdő – és nem csak a letermelt fa – érték, aminek ára van. Hogy ezt ki fizesse, ki kapja, hogyan és milyen jogcímen, ebben kellene egyezsége jutni. Mindezt az erdő érdekében, amelynek mindegy, ki a tulajdonos.

Nagy L.

Erdélyi szakszervezetek Sopronban

Hosszú ideje ápolunk jó kapcsolatokat haz Erdély legtávolabbi szegletében lévő kovásznai erdészettel. Innen, Brassó mellől érkezett három kocsival a 12 tagú delegáció, mégpedig – onnan nézve – szintén Magyarország legtávolabbi városába, a magyar erdészfővárosba, Sopronba.

De tegyük hozzá, Győrbe is, ahol a szakszervezeti sportnapok nemzetközi jellegét erősítették. Szintén a hagyományok jegyében, ugyanis a romániai sportolók a magyarországi szakszervezeti sportnapok rendszeres résztvevői. (Amint tőlünk is rendszeres a részvétel a hasonló romániai rendezvényeken.)

Az alapítványi rendszerben új módon, az egyetemhez kapcsolódó tanulmányi erdőgazdaság szakszervezeti titkára, Tóth István fogadta és kalauzolta a vendégeket. A megújult Erdők Házában Bánáti László oktatási és ökoturisztikai igazgató, valamint Köveskúti Zoltán erdőgondnok és dr. Takács Viktor erdeiiskola-vezető fogadta és tájékoztatta a látogatókat, akik számára nem volt idegen téma az egyetem és a gyakorló szakma együttműködése, hiszen a nagy múltú brassói erdészeti egyetem náluk is él a földrajzi közelség előnyeivel. Bár ott mostanra már több helyen is képeznek felsőfokon erdészeket. Többek között a vendégek gazdaságának a központjában, Sepsiszentgyörgyön. Méghozzá magyarul.

Sopronban azonban tolmács közvetítésével zajlott a beszélgetés. A felmerült szakmai kérdésekre Köveskúti Zoltán válaszolt. Ezek közé tartozott – már csak a rekkenő hőség miatt is – a klímaváltozás és az erre adott válaszok mibenléte. Mi azt tudhattuk meg, hogy a Kárpátok délkeleti szegletében, de még itt, a medencében

Látogatás a SoE Vadgazdálkodási és Vadbiológiai Intézetében

A trófeák tanulmányozása

is jelentkezik a klímakihívás: emelkedő hőmérséklet, más csapadékeloszlás, rövidebb hóval borított időszak, s hogy mindez elsősorban a hagyományos csemetenevelésben jelent nehézséget. Ezért is a csemetetermesztés, -felújítás, -telepítés képezte az érdeklődés tárgyát. No meg a környezet-, illetve a természetvédelem,

valamint a természetnek az emberektől való védelme. Ami ugye Sopronban és környékén azért más, mint a Kárpátok oldalában. Kölcsönös érdeklődésre alkalmas téma volt még a fenyevesek egészsége, a munkaerőhiány és a gépesítés.

A szakszervezettel kapcsolatban irigylésre méltó adatként hangzott el, hogy Romániában közel 90 százalékos a szervezettség, és hogy nem értik, nálunk miért jó, ha 30 százalék. Persze a magánerdők kezelése, ottani és itteni helyzete is számos kérdést vetett fel.

Természetesen nem maradt ki az egyetem felkeresése sem, ahol dr. Bende Attila Tibor tanársegéd adott tájékoztatást. A hivatalos bemutatkozáson túl elsősorban a vadászattal, vadgazdálkodással kapcsolatos oktatás mikéntje tartott számot érdeklődésre, illetve ismeretserére. Ebben dr. Tari Tamás egyetemi adjunktus volt a segítségünkre. No meg a valóban figyelemre méltó kiállítás.

Tóth István

Fotó: Takács Viktor

Beszélgetés a TAEG Erdők Házában

Januárban újra lesz AGROmashEXPO és AgrárgépShow

Mezőgazdaságunk Európai Unióhoz mért felzárkózása jelentős. Míg termelékenységünk 2010-ben az EU értékének 41 százalékát érte el, ez az arány 2021-re 67 százalékra nőtt. Mindez köszönhető az elmúlt években lezajlott technológiai modernizációs folyamatnak, amelyet mintegy 1200 milliárd forintnyi hatékonyságnövelésre fordítható támogatás is segített – fogalmazott Feldman Zsolt.

A 2024 januárjában megrendezendő 42. AGROmashEXPO és AgrárgépShow sajtótájékoztatóján az Agrárminisztérium mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkára úgy fogalmazott: a magyar mezőgazdaság hatékonyságban, termelékenységben nagyot lépett előre. Abban, hogy a 2022-es aszályos évet és az idén megjelent ukrán termények európai piacon való megjelenése okozta piaci krízist is állta a magyar mezőgazdaság, jelentős szerepe van annak, hogy az elmúlt években a szektor hatékonysága erősödött.

Feldman Zsolt arról is beszélt, hogy a mezőgazdasági géppiacra érdemi hatással voltak az elmúlt években a precíziós gazdálkodásra történő átállást elősegítő, a kertészetek és szőlőültetvények gépesítését, az állattartók technológiai megújulását segítő konstrukciók. A további technológiai előrehaladást szeretné az agrártárca ösztönözni a 2024-ben megjelenő új, beruházást támogató pályázatok kiírásával. A gazdálkodást érintő nehéz piaci és gazdasági viszonyok miatt az Agrárminisztérium a pályázatokhoz kapcsolódóan előlegnyújtással és a kamatköltségek elszámolhatóvá tételének megteremtésével szeretné ösztönözni a mezőgazdasági beruházásokat.

A gépberuházások eddig is, és ezt követően is hozzájárulnak a mezőgazdaság termelékenységének és hatékonyságának növekedéséhez. A vezető piaci szereplők, a legismertebb nemzetközi és hazai márkák ismét megjelennek 2024. január 24–27. között az AGROmashEXPO és AgrárgépShow rendezvényen, ahol bárki megismerkedhet az újonnan kínált innovatív megoldásokkal és fejlesztésekkel – mondta az államtitkár.

2024-ben a korábbinál is nagyobb területen, több mint 37 ezer négyzetméteren, nyolc pavilonban várják a kiállítókat és az érdeklődőket a Hungexpo Budapest Kongresszusi és Kiállításközpontban négy napon keresztül. Itt a legismertebb

nemzetközi mezőgazdasági gépmárkák mellett a hazai gépgyártás legfontosabb képviselői is bemutatkoznak. Ezúttal is kiemelt figyelmet kapnak a vetőmagok, az egyéb szaporítóanyagok, növényvédőszer, műtrágyák és kártevőmentesítő anyagok. A közönség érdeklődésének eleget téve pedig visszatér a szőlészet és pincészet témakör.

Erdészeti Tudományos Konferencia Sopronban

A Soproni Egyetem Erdőmérnöki Kara és Erdészeti Tudományos Intézete valamint az Országos Erdészeti Egyesület 2024. február 5–6-án – emlékezvén az első erdészeti tanóra megtartásának évfordulójára – Erdészeti Tudományos Konferenciát szervez. A konferenciára várjuk az erdészet, környezet- és természetvédelem, vadgazdálkodás, geomatika, erdőpedagógia területéről az új tudományos eredményeket bemutató előadásokat, és az előadások iránt érdeklődő résztvevőket.

A rendezvényt – az előadók jelentkezése és a szekciók kialakítása után – kreditvesztés nélküli képzésként meghirdetjük a jogosult erdészeti szakszemélyzet és a szaktanácsadók számára.

Részletes információ, regisztráció: <https://emk.uni-sopron.hu/erdeszeti-tudomanyos-konferencia-2024>.

Legyen szobra Tollner Györgynek!

Tollner György

Kedves Szenior társunk!

Mi négyen – dr. Ádámfi Tamás, Dudás Péter, dr. Szikra Dezső, Fácányi Ödön – vállaltuk, hogy a Tollner-szobor elkészítése és felállítása ügyében közreműködünk az apróbb-nagyobb teendők megoldásában. Kötelez bennünket az az egységes kiállítás, ahogy ezt a szándékot a tagság korábban kinyilvánította. Annak örülnénk, abban bízunk, hogy ez az egységes döntés nem szalmaláng felvillanása, hanem tette kész szándék megnyilvánu-

lása. Erősít bennünket az a külső támogatás is, amelyet a vonatkozó szaklapok – az Erdészeti Lapok, a Nimród, a Vadászlapp ForestPress – szerkesztőségeiből kaptunk, és e lapok novemberi–decemberi számaiban olvashatunk. Így megsokszorozva erőfeszítésünket, nem alap nélküli az a reményünk, hogy sikerül összegyűjteni a szükséges összeget.

Kedves Szeniorok, Hozzátok fordulva kérjük, hogy közös szándékunkat aktív közreműködéssel, ki-ki lehetőségének megfelelően, a kollégák, ismerősök figyelmének fölkeltésével is járuljon hozzá korábbi döntésünk megvalósulásához. Bizalmunk erős, hitünk meglapozott.

Üdv az erdészeknek!

A Négyek

Az OEE egyszámlája: K&H 10200830-32310126-00000000 Tollner-szobor

Bővítí erdészeti tájékoztató szolgáltatásait a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (MTI)

Budapest, 2023. december 18., hétfő – Bővítí az erdészeti ágazatban tevékenykedőknek nyújtott tájékoztatói szolgáltatásait a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) – tájékoztatta a kamara az MTI-t hétfőn.

A közlemény szerint 2024 elején felállítanak egy régiós erdészeti szakértői hálózatot, amelynek elsődleges feladata, hogy tájékoztatást nyújtson az ágazat valamennyi szereplőjének, az erdőtulajdonosoktól és erdőgazdálkodóktól az erdészeti szakirányítókon és szaktanácsadókon át egészen az erdészeti termelő és szolgáltató vállalkozásokig.

Közölték: az erdészeti szakértői hálózat a kamarai falugazdászok munkáját is segíti majd.

A NAK kiemelt figyelmet fordít a magán-erdők rendezettségének növelésére, az erdőgazdálkodás szakmai színvonalának javítására, az eredményesebb gazdálkodás elősegítésére – ismertették.

A tájékoztatói munkában az agrártárccával, szakmai szervezetekkel és műhelyekkel működnek együtt.

Közölték: a NAK honlapján folyamatosan frissülő erdőgazdálkodási tudásbázist hoznak létre, illetve elindul egy ágazati szakmai hírlevél szolgáltatás is. A kamara egyes megyei ügyfélszolgálati pontjain régiós erdészeti szakértők állnak majd az érdeklődők rendelkezésére.

Pillanatképek a Győri Sportnapokról

A megnyitőünnepély

Zambó Péter államtitkár megnyitója

Küzdelmek a sakktáblán

A hölgy falra mászott

Célra tartsl!

Célra tartsl!

Befutóban

A kaucsuklabda mesterei

Az ördög bibliája

Rajtra készen

Tempósan előre!

A habok hátán

Vérre menő küzdelem

Pillanatképek a sportnapok záróünnepéről

Széles Sándor főispán köszönti a győzteseket

